

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Diplomová práce

Tachov zrcadlem regionálního tisku (1990-2017)

Anna Sedláčková

Plzeň 2017

Katedra filozofie

Studijní program Humanitní studia

Studijní obor Evropská kulturní studia

Diplomová práce

Tachov zrcadlem regionálního tisku (1990-2017)

Anna Sedláčková

Vedoucí práce:

Mgr. Daniela Blahutková, Ph.D.

Katedra filozofie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2017

.....

Ráda bych zde poděkovala své vedoucí práce Mgr. Daniele Blahutkové, Ph.D. za odborné rady a podnětné připomínky při vedení práce.

OBSAH

1 ÚVOD	1
2 REGIONÁLNÍ X LOKÁLNÍ	3
2.1 Funkce lokálního tisku	4
3 TACHOVSKÁ JISKRA	6
3.1 Tachovská jiskra v letech 1990 – 1994	6
3.2 Vznik konkurenčního listu v roce 1994 – začátek konce?	10
3.3 Vývoj dlouhodobých témat z oblasti kultury	13
3.4 Řešení pro nový společenský sál?	15
4 TACHOVSKÝ DENÍK	25
4.1 Přeměna deníku Pravda v Tachovský deník 1990 – 1994.....	26
4.2 Tachovský deník od roku 1994	33
4.3 Vývoj Tachovského deníku mezi lety 1998-2001.....	37
4.4 Tachovský deník bez vývoje?	43
4.5 Stagnace vývoje Deníku	47
5 TACHOVSKÉ LISTY	51
6 ZÁVĚR	58
RESUMÉ	62
SEZNAM ZDROJŮ	63

1 ÚVOD

Tato diplomová práce má za cíl přispět k výzkumům, které se zaměřují na analýzu různých regionálních medií, které se objevily v Tachově po roce 1990. Hlavním cílem práce bude na konkrétních příkladech vybraných článků z regionálního tisku ukázat, jak je město Tachov v regionálních médiích prezentováno. Práce bude zaměřená na praktickou analýzu regionálních medií Tachovska. Sledovaný časový úsek je stanoven na roky 1990 – 2017.

Tento časový úsek byl vybrán záměrně z toho důvodu, že se předpokládá změna formy a obsahu regionálních medií po roce 1989. Právě tento rok byl pro českou společnost přelomovým. Rok 1989 je rokem, ve kterém se změnila nálada obyvatel ve sféře politické i pohled do budoucnosti, který v časech socialismu byl poněkud neurčitý. Ne jinak tomu bylo pro město Tachov. To zažívalo v socialismu rozkvět. Revoluce ale umožnila i tomuto okresnímu městu v oblasti západočeských Sudet vykročit do neznáma.

Zaměření diplomové práce se nepromítlo pouze v rámci časové osy, ale i ve sledování tématu. Velká část práce je založená na analýze dobového tisku, převážně tedy se zaměřením na články, které nějakým způsobem souvisejí s kulturním děním v Tachově. Při rešerších k tématu byl zaznamenán výskyt článků, které odkazovaly na pravidelně konané kulturní akce menšího či většího rozsahu. Další zřejmý typ představovaly články, které informovaly čtenáře o dlouhodobějších kauzách, které byly ožívovány s každým novým článkem, který na ně v tomto tisku poukazoval. V rámci diplomové práce budou vybrané články související s kulturním děním v Tachově představeny. Zrcadlo společnosti nastavuje tisk i prostřednictvím článků, které hovoří o politické náladě, důležitých jiných událostech, které se nějakým způsobem promítly do fungování města. V rámci kapitol zaměřených na jednotlivá periodika se také budeme

soustředit na vzhled jednotlivých novin, který se v průběhu času měnil stejně, jako obsah, který podléhal náladě doby.

Praktická část celé diplomové práce spočívá v analýze jednotlivých periodik. Pro tyto účely byla vybrána Tachovská Jiskra, Tachovský deník a Tachovské listy. Přesně datované a zkoumané jsou výtisky těchto periodik od roku 1990 do roku 2017. Všechna tato periodika mají odlišnou periodicitu. Tachovská Jiskra je týdeníkem. Tachovský deník je po celou dobu vycházení deníkem, jak ostatně název napovídá. Vychází tedy ve všechny dny kromě neděl a státních svátků. Posledním typem periodik jsou Tachovské listy. Ty jsou měsíčníkem a navíc jsou poskytovány občanům zdarma. Zařadit bychom je mohli tedy mezi do kategorie spolu s jinými periodiky, které jsou bezplatné.¹

Hlavním zdrojem ke zpracování této práce mi byla archivovaná vydání týdeníku Tachovská Jiskra, vydání Tachovského deníku a měsíčník Tachovské listy. Dostupnost těchto regionálních novin byla zajištěna ve Státním okresním archivu v Tachově a Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje. Naposledy zmiňované Tachovské listy jsou měsíčníkem, který pravidelně začal vycházet v roce 2010. Zdrojem všech čísel jsou tedy webové stránky města Tachova.² V rámci analýzy periodik byla sledována všechna čísla a vydání Tachovské Jiskry. Zanalyzovány byly také vybrané články Tachovského deníku a útržkovitě pak čísla Tachovských listů. (Jde o městský zpravodaj, jehož podoba je v podstatě soupis akcí konaných ve městě)

¹ V současné době také v Tachově probíhá distribuce týdeníku 5+2, regionální mutace Plzeňsko, Rokycansko, Tachovsko. [online] <http://www.5plus2.cz/?e=KA-PLZEN-M&d=07.04.2017>

² Tachovské listy. [online] <https://www.tachov-mesto.cz/tachovske-listy.html>, [cit.2017-04-01]

2 REGIONÁLNÍ X LOKÁLNÍ

Regionální tisk je prvkem, který k identitě regionů, oblastí nebo krajů bezpochybně patří. Regionálním je, protože zprostředkovává právě zprávy a události z určité oblasti, regionu. V dnešním vědeckém světě alenepřevládá žádné velké paradigma, které by přímo určovalo směr výzkumu nebo vůbec charakteristiku regionálního tisku. Vždyť i sama definice toho, co je regionální nebo lokální, je nejednotná. Mnozí badatelé dokonce hranici mezi těmito dvěma termíny stírají.

Samotná existence regionálních a lokálních médií je poměrně opomíjenou součástí studia médií. Faktem je, že větší pozornost je věnována národním nebo nadnárodním médiím a kauzám v nich mapovaných. Síla regionálních periodik je v tom, že zprostředkovávají informace, které mají ke čtenáři větší vztah než méně osobní a obecnější informace například z celonárodního tisku obecně³

Výzkumů, které by se zabývaly tímto typem médií na českém badatelském poli mnoho nenajdeme.⁴ Po roce 1989 se situace změnila a zájem o výzkum těchto médií přetrvával například u vědců ze Slovenska.⁵ Regionální tisk však není úplně opomíjen, je mu např. věnována řada studentských bakalářských nebo diplomových prací, i když s jistým konkrétním zaměřením na určitou oblast či s omezením na určitá periodika a jejich vývoj v časové ose⁶

³WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Média v kraji jsou i nejsou na okraji. Str. 4. Katedra mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno.

⁴WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009. Str.13-14

⁵Tušer, Andrej. Jako sarobia noviny. SOFA, 2003.

⁶ČECHOVÁ, Judita. Vývoj regionálního tisku na příkladu Plzeňského a Moravskoslezského deníku a rozbor jejich obsahu z roku 2010. Praha, 2014. 67 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Přistoupíme-li na fakt, že je rozdíl mezi lokálním a regionálním tiskem, detailnější rozlišení nalezneme v definování termínu *lokalita* a *region*.⁷

Oba dva pojmy jsou spíše geografického charakteru. Současně oba souvisí s distribucí těchto typů médií. Obě popisované jednotky nejsou pouze hranicí na území, ale mají současně i jakýsi kulturně symbolický význam⁸. Pro oba pojmy je také charakteristický určitý sociologický rozměr. Lokalita i region mají svou ekonomiku, infrastrukturu i historický základ. Obyvatelé těchto jednotek spolu sdílejí důvěru, kontakt v tváři v tvář. Tato ztráta anonymity je pro média tohoto typu charakteristická. Autoři článků a příspěvků v regionálních periodikách píší i lidech, které i sami mohou osobně znát.

Nejrozšířenější charakteristický model hovoří o lokalitě jako o městu nebo obci, vesnici. Zatímco region můžeme považovat za okres, kraj nebo oblast. Podle takového rozdělení bychom mohli očekávat, že ve městě budou vycházet lokální periodika, zatímco v okrese regionální tisk.⁹

2.1 Funkce lokálního tisku

Zmínit můžeme takto společné funkce, které média tohoto typu sdílejí. Autorka studie zmiňuje *integrační* funkci. Na základě tohoto tvrzení můžeme vysvětlit integrační funkci větší soudržností a podporou místních lidí. Čím více se lidé aktivně podílejí na chodu těchto regionálních médiích, tím více je zabezpečena jejich existence. Uchopíme-li toto vysvětlení opačně, můžeme tvrdit, že pozorujeme-li větší množství a aktivitu v lokálních/regionálních médiích, tím větší jsou pravděpodobně vazby v lokální společnosti.¹⁰

⁷WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009. [on.line] <http://www.munimedia.cz/book/4/pdf.pdf>

⁸ Tamtéž, str. 16

⁹ Tamtéž str.18

¹⁰ Tamtéž, str.15

Druhou funkcí regionálního tisku je funkce *emancipační*. Emancipační funkci lokálních médií popisuje autorka studie na základě výzkumů z Velké Británie. Z dotazníků tamních respondentů vyšlo najevo, že lokální média jsou významná proto, že zprostředkovávají hlasy a názory tamní komunity. Emancipační funkce napomáhá prostřednictvím lokálních médií vyjadřovat komunitě to, co národní tisk nepovažuje za informativní.¹¹

¹¹WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009. [on.line] <http://www.munimedia.cz/book/4/pdf.pdf>

3 TACHOVSKÁ JISKRA

Tachovská jiskra jako týdeník začala vycházet v poválečných letech, přesněji v roce 1949. Nutno podotknout, že v počátcích svého vzniku byla dokonalým obrazem města. Nejprve pod názvem Tachovské noviny vycházela jednou za týden. Byla v podstatě zemědělským týdeníkem, o který byl ale mezi obyvateli velký zájem. Svůj název ale tyto noviny získaly až v roce 1951, během jara 1951 začaly noviny vycházet jako Tachovská Jiskra. Také hovoříme o době, kdy město zdaleka nebylo tak velké, v počtu cca 4000 obyvatel převážně s německou národností se teprve vzpamatovávalo z událostí 2. světové války.¹²

3.1 Tachovská jiskra v letech 1990 – 1994

Zdá se, jako by si regionální noviny nedovedly představit, že se změnila společenská situace. Na prvních výtiscích tohoto týdeníku jsou stále vidět známky komunistického režimu. Svědčí o tom i podtitul – *Tachovská Jiskra, nositel řádu práce*. Vypadá to, jako by redaktoři nevěřili v trvalou změnu společnosti, o jaké dnes víme, že 17. listopadu 1989 nastala.

Tachovská jiskra si ponechala i z dob socialistického budování periodicitu vycházení jednou za týden. Jako den, kdy vychází nové číslo, si redakce zvolila čtvrtek. Tvář jiskry je neurčitá i možná kvůli vydavateli, kterým byl Okresní národní výbor v Tachově. Město jako takové za socialismu vzkvétalo. Z tohoto období dodnes slouží některé stavby ve městě. Jednou z nich je stále fungující plavecký bazén nebo dodnes využívaná budova původního kulturního domu Mže, dnes ve funkci Městského úřadu a z části Společenského areálu Mže v Tachově.

Ač formální podoba těchto novin vypadala přesně podle nálady obyvatelstva, obsah některých uváděných článků je poněkud

¹²ČADEK, Š. *Tachov v datech 1115 – 2015*. S.117 – 118.

optimističtější. Nalézt zde můžeme např. anketu mezi obyvateli města– *Co očekáváme od roku 1990?*

Hned v prvním čísle z roku 1990 se můžeme dočíst i o některých článcích, které jsou jako by plné naděje nebo minimálně očekávání něčeho nového. Čtenář má k dispozici celkem 4 strany textu a novinových článků. Poslední stran patří tématu sport. Za dnes nepředstavitelnou cenu 50 haléřů získá čtenář přehled o dění na Tachovsku ve společenské oblasti i ve sportu. Všimnout si můžeme dalších pravidelných článků v novinách – např. rubrika *Glosy* a nebo *Informace a názory Občanského fora OF*. Pravidelně také zaznamenáváme rubriku *Malý oznamovatel a Vzpomínka na obyvatele z Tachovska*. Nechybí ani v malém sloupek inzerce, ve které mohou čtenáři zveřejnit své inzeráty, které se většinou týkají nákupu nebo prodeje např. nábytku nebo zařízení domácností.¹³

O své identitě a možnosti využití objektů ve městě začíná Tachov přemýšlet již v březnovém čísle z roku 1990. Zde se vůbec poprvé v článku dozvídáme o tom, že u Tachova v osadě Světce stojí jízdárna, která nemá, co do velikosti a architektury, v Evropě obdoby.¹⁴

Autor článku zaznamenává stav této budovy. Hlavní myšlenkou článku je poukázat na to, že se jízdárna brzy dočká svého nového využití. Plánovaný je projekt, který z jízdárny udělá zázemí pro jezdecký a golfový klub. Současně k jízdárně bylo také plánované hotelové a kulturní centrum v celé osadě Světce. K tomu byla plánovaná velká rekonstrukce celého areálu, také přístupových tras z Tachova do Světců.¹⁵ Vystavět se měly nové stezky a lesoparky. Již v těchto 90. letech by ale takto rozsáhlý

¹³SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. roč. 41, č. 1.

¹⁴ Jízdárna ve Světcích je druhou největší jízdárnou svého druhu ve střední Evropě. Vůbec největší podobnou jízdárnou je ta stojící dodnes ve Vídni. Vídeňská jízdárna se dodnes používá k projížďkám na koních, zatímco jízdárna ve Světcích tomu účelu sloužila pouze do 2. světové války. Dnes je tento objekt využíván hojně v letních měsících k pořádání koncertů a využíván je také jako romantické místo pro svatbu. V současné době je jízdárna vnímána poměrně sporně. Její oprava je finančně náročná a jisté není, zda její provoz zabezpečí finanční stabilitu provozu tak velkého objektu. Dodnes nejsou opravy dokončené.

[<http://www.jizdarna-svetce.cz/historie-jizdarny-historie.html>]

¹⁵ Osada Světce leží od Tachova cca 2 kilometry. Město je s osadou spojeno knížecí alejí pro turisty a cyklisty, ale i silnicí II.třídy.

[<http://www.nasceskyles.cz/cile/index.php?page=cil&id=10>]

projekt znamenal investici cca 400 milionů korun. Článek vyznívá ale velmi nadějně, hovoří o posledním předjednávacím kole. Investici měla uskutečnit akciová společnost a s městem ve spolupráci v rozsahu 10 % spoluúčasti.¹⁶ Tento článek odstartoval zájem veřejnosti o tento objekt. Ne však tak dalece, aby se tato vize stala skutečností. Jedná se o jednu z dlouhodobých kauz, která se v oblasti kultury v Tachově řešila a dodnes stále řeší.

Podle zaměření dalších článků v novinách to vypadá, že si obyvatelé města uvědomují změnu, která listopadem 89 začala. V novinách se objevují články s nadpisy: „*Mezi Němci a Čechy, nový začátek. Dnes už budeme žít jako dobří sousedé.*“ nebo „*Dialog: pravdivě o zemědělství*“.¹⁷

Tachovská Jiskra se od nového roku 1992 začíná poměrně zásadně proměňovat. Rozšířila podobu výtisku ze čtyř na celkových 16 stran v jednom vydání. Vzhledem k tomu, že Jiskra podává informace z celého okresu Tachov, nalezneme v dalších výtiscích pravidelně se střídající rubriky *Tachovská radnice informuje*, *Zpravodaj města Bor*, *Stříbrňák*. Vložením informačních panelů z ostatních větších měst tachovského regionu si noviny zajistí možnost širšího spektra čtenářů. Dozvíme se tedy zpravodajství ze společnosti, i co se děje na poli regionální politické scény. Nově pak přibýly rubriky se zaměřením na hobby čtení o volném čase, nechybí rubrika *Sport*. Co ale přibýlo nového, je televizní program na základní dostupné televizní kanály. Velkou pozornost také redakce začínám věnovat inzerci, prodejním letákům. Nacházíme se v době, kdy po zavedení otevřených hranic spousta německých zákazníků jezdí do Čech a čeští zákazníci zase do SRN¹⁸. Tachovská Jiskra se pak v této oblasti snaží nabídnout čtenářům přehled o výhodné koupi za hranicemi.

Dalším z palčivých témat tachovské kulturní scény se stává problém nedostatečných prostor pro konání kulturních akcí. Na začátku 90. let má

¹⁶ SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. roč.41. č.9.

¹⁷ SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. roč.41. č.9.

¹⁸ ČADEK, Š. *Tachov v datech 1115 – 2015*. S. 156-157

MKS v Tachově¹⁹ k dispozici prostory Lidového domu, ve kterém se nachází velký sál. Město se však dostává do úzkých. Tyto prostory nejsou majetkem města. Lidový dům patří Jednotě a ta ho neprodá. Navíc už pro tuto dobu je vybavení zastaralé, sociální vybavení nevyhovující. Městu tedy chybí reprezentativní prostory, velký společenský sál, ve kterém by se daly pořádat např. městské plesy. Jak se vůbec daří kultuře v okresním městě Tachov, se zajímali také redaktoři jiskry.

*„Každé město, každá obec, každý region má své tradice a to naše město má v dobré a tvůrčí kultuře již vytvořen pevný základ, na kterém je možno stavět, aby se naše město nestalo jen místem k pouhému přežití.“*²⁰

V článku je dále zdůrazněn problém financování a znovu se připomíná potřeba nového kulturního zázemí.

Při listování těmito novinami je vidět jakási uvolněnost témat. Vzhledem ke všudypřítomné privatizaci firem se pravidelnou rubrikou stává právní poradna, ve které autoři v redakci upozorňují na změny v zákonech. Začínající podnikatelé v této části novin získají praktické informace o tom, co všechno je potřeba zajistit. Kromě novel zákonů se v právní poradně také dozvíme, jak správně počítat daně, které je nutno odvést státu. Mnohem častěji než dříve lze zaznamenat větší počet článků hovořících o zahraničí, jak se žije jinde ve světě. Velkou součástí novin ale stále zůstává široká nabídka prodejních letáků. Presentováno je zboží, které je v Čechách zatím ještě nedostupné, v SRN ho přitom lze pořídit za poměrně výhodné ceny (po přepočtu marek na koruny). Není tedy výjimkou, že v novinách nacházíme velké reklamy na osobní automobily, pneumatiky nebo zahradní náčiní. Toto velmi ubírá na serióznosti novin. Jiskra tak spíše začíná připomínat hobby magazín více, než zpravodaj okresního města. Přítomnost velkých inzertních příloh je důvodem zvýšení počtu stránek každého jednotlivého výtisku. Pokud by Jiskrabyla

¹⁹Městské kulturní středisko

²⁰SOKA Tachov. *Je u nás kultura popelkou?* Tachovská jiskra. r.2. č.12

zakoupena v těchto letech, měla by přibližně 30 stran, z toho polovina by byla právě inzerce zahraničního zboží.

Jako připomenutí, že město na oblast kulturního dění a péče památek nezapomíná, připomíná výrok soudobého tachovského starosty Reinholda Wetzlera.

„Snahou bylo rozvíjet místní kulturu a udržovat zatím skromné místní tradice v rámci omezených financí města. Byla investičně zabezpečena úprava kina Mže, letního kina, společenského sálu, jakož i opravy městských hradeb, rekonstrukce střechy kostela sv. Václava, přispělo se na opravu kostela sv. Magdaleny, byl opraven židovský hřbitov.“²¹

3.2 Vznik konkurenčního listu v roce 1994 – začátek konce?

V roce 1994 otevírá slavnostně svoji novou redakci Tachovský deník. Ten se pro Tachovskou Jiskru stává významným konkurentem.²² Nespadá sice do stejné kategorie, ale pro čtenáře se Tachovský deník stává atraktivnější. Jiskra vychází jednou týdně, zatímco deník vždy kromě neděle a svátků. To svědčí o větší aktuálnosti zpráv v deníku. V obou listech se čtenáři dozvěděli podobné informace. Velký rozdíl byl ale v tom, že v Tachovské Jiskře se článek objevil i s týdenním zpožděním. Tato situace vedla k tomu, že Tachovská Jiskra získává pověst ne příliš seriózního zpravodaje. Stává se jakousi „tachovskou drbnou“. Články začínají sklouzávat až někdy k nespisovným výrazům. Dozvíme se, komu kde patří jaký dům a s kým jsou jeho majitelé příbuzní. Čtenář takových zpráv zaznamená postupem času více, to Jiskru jen poškodilo.

Občas ale stále ještě můžeme najít článek, který se zabývá dlouhodobějšími kauzami, které mají něco společného s kulturním děním ve městě.

I tentokrát je velkou kauzou budoucí existence nového stánku kultury. Již v tomto roce 1995 píše redaktor Tachovské Jiskry o budově, která stojí

²¹SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. r.4, č.49

²²ČADEK, Š. *Tachov v datech 1115 – 2015*.S.161

v centru města. Největší problém ale je, že tato budova je nedostavěná a již v roce 1995 hyzdí frekventované centrum města. Jedná se o budovu, která měla být novým kulturním domem, po kterém tak město Tachov volá.

„*Kulturák*“, jak se mu dlouhá léta říkalo, opravdu hyzdil centrum města dlouhá léta.

Budova patřila Agrokombinátu Tachov. Ten se však dostal do úpadku a najednou nebyly finance, za které by se tato velká stavba dala uvést do provozu. Agrokombinát musel svůj majetek prodat. Bylo to velké zklamání. Budova byla podle projektu na místní poměry velká, vystačující pro kulturní akce města různých druhů. Součástí objektu měl být kinosál i velký taneční sál. Myslelo se na restaurační zařízení, ale i kapacitně dostačující šatny a sociální zázemí. Budova byla jen pár kroků před otevřením, když její vlastník přešel do konkurzu. A tak budova začala chátrat. Nejprve byla vidět díla vandalů, kteří rozbíjeli okna a rozkrádali kovové části z vybavení. Právě již v roce 1995 se autor článku v Tachovské Jiskře zmiňuje o rozpadající budově. Stavba na objektu byla zastavená v roce 1991 a od té doby se do budovy neinvestovalo. Představitelé města začali přemýšlet, co s tak nehezkou dominantou ve středu města budou dělat. Nabízela se myšlenka využít objekt k jiným účelům než ke kulturnímu centru. Původní odhadovaná cena objektu byla 92 milionů korun českých. V roce 1995 se odhadovala již na 57 milionů korun. Předpoklad byl, že pro budoucího kupce v případě zájmu odkoupení cena ještě klesne.²³

Zdá se, že v této době opouští noviny euforie, která byla viditelná v člancích prvních čísel z roku 1990. Kromě informací o konání pravidelných kulturních akcí, se nedovídáme žádné zprávy, které povzbudily návštěvníky místních kulturních akcí. Stále ve městě ale funguje Městské kulturní středisko v Tachově, které pořádá kulturní akce pravidelně a se zájmem.

²³SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. r 5. č.12

Tachovská Jiskra průběžně informovala o pravidelných každoročních akcích, které se v Tachově mnohdy dodnes odehrávají. Uvést můžeme například prosincové oslavy nového roku, pořádaly se silvestrovské zábavy. V taneční plesové sezoně mezi měsíci říjnem a únorem nechyběly taneční kurzy pro začátečníky a i pro pokročilé. Každý rok se připomínaly „čarodějnice“ na konci dubna, následovaly květnové oslavy 1.máje. V létě největší stálicí byly historické slavnosti. Ve formě dvoudenní, někdy i tří denní zábavy většinou konané na náměstí se představila celá řada umělců s různými vystoupeními. Mezi velké stálice tachovské kulturní scény patří fungování Tachovského dětského sboru, který ve městě působí přes 30 let. Sbor vždy vystupuje na sezonních koncertech – jarní, zimní vánoční, zpíváme maminkám apod.²⁴ Na kulturní scéně se také již dlouhodobě drží tachovští *Komedijanti*. Svérázná divadelní skupina s lidovým názvem již hraje divadelní představení v Tachově pravidelně od roku 1992. Stálicí je také fungování městského kina. Dnes již kino Mže pravidelně láká diváky na filmová představení. Návštěvnost sice klesá, ale fanoušci filmu si cestu do kina stále najdou. Několikaletou tradicí se mohou pochlubit také další, novější akce kulturního života. Jízdárnu ve Světcích se snaží oživit hudební festival Dveře jízdárny dokořán. V rámci něho do Tachova zavítaly stálice české populární hudby. Zviditelnění se dočkala akce s názvem Dny evropského kulturního dědictví. Během jednoho vybraného dne jsou tak historické památky v Tachově otevřeny bez vstupného a s komentovanými prohlídkami. Tato akce má i dnes velký úspěch. I přes to, že tachovský okres nemá tak zachované folklorní zvyky jako např. okres Domažlic, i zde se oživila tradice masopustu a masopustního průvodu.

²⁴ Historie sboru.[online] <http://tds.tachov-mesto.cz/historie.htm>. náhled 31.3.

3. 3 Vývoj dlouhodobých témat z oblasti kultury

Kromě informací o takovýchto pravidelně pořádaných akcích informuje Tachovská Jiskra o dlouhodobějších kauzách, které město řeší. Činí tak ale spíše nesouvisle a poněkud nahodile.

V roce 1996 se redakce Tachovské Jiskry zmiňuje o tom, že prodej výše zmíněného zdevastovaného kulturního domu není jednoduchá. O dražbu nebyl žádný zájem a tak se budova neprodala. Setkáváme se i s připomínkou, že chátrá i světecká jízdárna. Pro tu je nejvyšší čas začít něco podnikat.²⁵ S odstupem času je jasné, že kdyby jízdárna nebyla tak architektonicky dobře navržená společně s krovem, který celý objekt držel pohromadě, zřejmě by v těchto letech vzala za své. Ale právě ještě kvůli promyšlené konstrukci stále stojí a také, podobně jako „kulturák“ čeká na svého kupce.

Z obsahu dalšího článku²⁶ Tachovské Jiskry dále plyne, že demotivace obyvatel zúčastňovat se kulturních akcí v Tachově pomalu roste. Tachovské kino omezilo promítání pouze na tři dny v týdnu kvůli malé návštěvnosti. Průměrně kino na film navštíví 12 diváků jeden film.²⁷

V červenci roku 1996 redakce Tachovské Jiskry znovu upozorňuje na problém chátrající jízdárny ve Světcích. Tento objekt již značně podlehl vlivům vnějšího prostředí je tedy nejvyšší čas podniknout kroky k jeho záchraně. Může se také stát, že nezbude než stavbu srovnat se zemí. Současným vlastníkem je Sdružení technických činností a sportů Praha. Právě ale nevyjasněné majetnické vztahy zapříčiňují další chátrání budovy. Sdružení nemá na to, aby jízdárnu opravilo. Také zástupci této organizace tím, že z Tachovska nepocházejí, nepovažují za tak alarmující záchranu této památky. Pro Tachovské ale záchrana této památky začíná být stále

²⁵SOKA Tachov. *Poslední šance pro jízdárnu ve Světcích*. Tachovská jiskra. r.6. č.31

²⁶SOKA Tachov. *Letní kino na odstřel?* Tachovská jiskra. č.27, roč.14

²⁷SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. r.6.č.33

větším tématem. Zástupci města si, jak plyne z článku ze září 1996 také uvědomují tuto skutečnost.²⁸ Hlavní je tedy vyřešit majetkové poměry a stanovit program na financování rozsáhlé rekonstrukce. Navíc při skutečnosti, že čím déle bude problém trvat, tím více se bude muset investovat do oprav budovy.

Jak se později dovídáme, kauza začíná být v pohybu převodem jízdárny do majetku města. Ačkoli městský rozpočet není dostatečně stabilní pro financování takové investice, je tu stále možnost získání dotací.²⁹

Že se snad blíží lepší časy, dokazuje článek³⁰ „*Hovoříme s Janem Pourem, správcem konkursní podstaty s.p.INPOS, jaké jsou vyhlídky rozestavěného kulturního domu v Tachově?*“, který opět připomíná zdevastované torzo původně plánovaného kulturního domu. Tato stavba se stala ve městě spíše ukázkou toho, jakou ostudu může nedotažený projekt v centru města dokázat. Mezi obyvateli už snad ani nikdo nedoufá, že by se snad situace někdy změnila. Snaha tento objekt prodat donutila konkurzního správce snížit prodejní cenu na 15 milionů korun. A snižování zřejmě není ještě konečné. Zástupci města se k této situaci vyjadřují poněkud se skepsí. Situace je taková, že objeví-li se kupec, nakonec si koupí rozmyslí a před podepsáním kupní smlouvy raději svůj záměr neuskuteční. Město se vyjadřuje k situaci tak, že je potřeba hlavně budovu opravit a uvést do provozu. Za současného stavu totiž hyzdí tvář města. Dokonce už ani není požadována možnost využívat objekt ke kulturním účelům. Vlastně je jedno, pro co bude objekt sloužit, hlavně aby byl již opravený.

²⁸SOkA Tachov. *Neví, čím je aneb Šance pro jízdárnu pohasla*. Tachovská Jiskra. č.37, roč.6

²⁹SOkA Tachov. *Tachovská jiskra*. r.6.č.37

³⁰SOkA Tachov. *Hovoříme s Janem Pourem, správcem konkursní podstaty s.p.INPOS, jaké jsou vyhlídky rozestavěného kulturního domu v Tachově?* Tachovská Jiskra.č.12, roč.5. str.4

V Jiskře se objeví článek o konečném prodeji objektu a tím i začátku jeho rekonstrukce. Torzo původně zamýšleného kulturního stánku nakonec kultuře sloužit nebude, ale zástupci města si pomyslně oddechli.

„Městu je vcelku jedno, co v kulturáku bude, pokud bude žádost o stavební povolení doložena potřebnými vyjádřeními a doklady, např. od hygieny.“

Poznamenal k tomu Jan Pour.³¹

Kulturní dům stál v nedostavěný ve městě od roku 1991 a až o deset let později se beznadějná situace snad proměnila v naději na uvedení budovy do provozu.

„*Kulturák – prodáno!*“ optimisticky informuje Jiskra své čtenáře v listopadu roku 2000.³² O způsobu využití se ještě povedou jednání. Vzhledem k tomu, že kultuře tento objekt již zasvěcen nebude, město přišlo o další možnost vybudování nového společenského sálu.

3. 4 Řešení pro nový společenský sál?

Po roce 2001 jako by noviny ztratily svou tvář, kvůli které byly tak oblíbené v čase po sametové revoluci. Možná je to i tím, že s příchodem konkurence ztrácí Jiskra svůj náboj a aktuálnost. Snaha „*jít s dobou*“ je ještě znatelná na některých formálních úpravách novin. Svě místo zde stále mají společenské články z celého okresu a stálíci je i rubrika sport.

Možnost propagovat dění i v jiných městech prostřednictvím pravidelných rubrik stále zůstává. Co už v novinách nenajdeme, jsou velké inzertní přílohy, což zřejmě souvisí s poklesem nákupních návštěv Německa a cestovního ruchu v českém i německém příhraničí. O to víc místa zbývá v listech pro volnočasové čtení. Čtenář se doví v módním okénku, co je právě v oblékání moderní, součástí hobby přílohy jsou i recepty nebo křížovky na víkendy. Okruh čtenářů, zdá se, se zúžil.

³¹SOKA Tachov. *Kulturák? Naděje i mírná skepse*. Tachovská Jiskra. č.45, roč.10. str.2

³²SOKA Tachov. *Kulturák – prodáno!*. Tachovská jiskra. r.10.č.47. str.1

Celé město se začíná proměňovat. Svůj podíl na tom mají zřejmě i výsledky voleb do zastupitelstva. Město bylo s železnou pravidelností pod nadvládou komunistů. KSČM zde vyhrávala volby skoro pokaždé. Ne jinak tomu bylo i ve volbách v roce 1998. V knize Štěpána Čadka *Tachov v letech 1115-2015* se dozvídáme, že vytvořili vládní koalici s ČSSD, která se držela hned za nimi. Nutno podotknout, že oranžová barva ČSSD je od té doby nejsilnější v místních volbách. Starostou se stal Mgr. Ladislav Macák. Ten svůj post obhájil ještě několikrát, v čele města působil od roku 1998 do roku 2014.³³

V rámci dlouhodobých kauz se v Tachovské jiskře v letech 1999 až dosud dočítáme o postupném zlepšení situace kolem světecké jízdárny. V roce 2000 zasedalo městské zastupitelstvo, které odhlasovalo s rozdílem jednoho hlasu záchranu jízdárny ve Světcích. Současně také uvolnilo 1,6 milionů na nenutnější rekonstrukci, aby se celá památka nezřítla. Uvolněním finančních prostředků byla splněná podmínka Ministerstva kultury pro udělení dotace na zahájení oprav. To byla skvělá zpráva a pro tento objekt zcela klíčová. Jízdárna poté dostala titul kulturní historické památky, což k její záchraně také významně přispělo. Že zachránit jízdárnu bylo dobré rozhodnutí, potvrzuje snaha o její využívání. Hned v roce 2001 vystoupil v jízdárně Tachovský dětský sbor. O rok déle, tedy v roce 2002 pak odstartoval pravidelný hudební festival Dveře jízdárny dokořán.³⁴ Ten je i v současnosti pořádán vždy v sezoně od května do září. Během festivalu se do Tachova přijelo podívat a vystoupit mnoho známých tváří českých i zahraničních interpretů.

O tomto „zázraku“ na poli kulturní scény v Tachově jiskra informuje poměrně často, zhruba v měsíčních intervalech. Někdy jízdárně věnuje jen malý sloupek, někdy i celostránkovou reportáž. Velkou přílohu jízdárně věnuje např. v lednovém vydání z roku 2002. I později upozorňuje na kulturní akce, které se zde pořádaly a budou pořádat.³⁵

³³ ČADEK, Š. *Tachov v letech 1115 – 2015*. S. 163-165

³⁴ ČADEK, Š. *Tachov v letech 1115 – 2015*. S. 163

³⁵ SOKA Tachov. *Tachovská jiskra*. r.12.č.2., *Tachovská jiskra*. r.13.č.12

Z jízdárny ve Světcích se postupem času stal architektonický klenot, který svou majestátností ohromí každého nového návštěvníka. V současné době je v jednání žádost o dotaci ve výši 60 milionů korun, která by umožnila kompletní zrekonstruování a dostavění objektu do konečné podoby.

Svůj problém chybějícího společenského sálu město vyřešilo odhlasováním pořízení přístavby sálu ke stávajícímu areálu Mže. Okresní město bylo v této době stále bez odpovídajícího společenského sálu. Tlak na hledání řešení tohoto dlouhodobého problému vyvíjelo i obyvatelstvo například při veřejných zasedáních zastupitelstva. Všichni byli zvědaví, jak celá kauza dopadne. Mnozí stále ještě doufali v koupi části původního Lidového domu, který ještě u v současnosti vlastní Jednota. Tachovská Jiskra se zmiňuje v článku *Zastupitelé pro Lidák*, žebyla předběžně sjednaná koupě sálu městem za cca 2 500 000 Kč³⁶. Záhy bylo ale toto usnesení zastupitelstva v podstatě vzato zpět. Zastupitelstvu nepřišel nakonec takový obchod ve jménu města dobrý. Krom jiného nebyly k dispozici u Lidového domu parkovací místa, která by chyběla při každém pořádání větší akce. Jediným plusem tak byla velikost sálu Lidového domu, která ještě s rezervou pojme více než 500 lidí. Ale toto nebyl pro město pádný argument, řešení stávající kritické situace by to odsunulo spíše jen na později.

O vážnosti situace se nyní již nemluví. Potencionální zájemce o kulturní představení ve Mži často z návštěvy plesu nebo třeba koncertu odrazují prostory, které jsou nevyhovující. K nespokojenosti návštěvníků přispívá např. i nedostatečná kapacita sociálního zařízení. A tak se město skutečně rozhodlo něco dělat. V roce 2004 se odhlasoval návrh, který představoval postavený nového sálu. Nový sál byl naplánován tak, aby svojí polohou i funkcí mohl nahradit stávající sál „zrcadlový“, který absolutně nevyhovuje podmínkám, které si žádá pořádání větších

³⁶SOKA Tachov. *Zastupitelé pro Lidák*. Tachovská Jiskra. roč.12, č.23.str.5

městských plesů či plesů maturitních³⁷. Město tak v roce 2004 s poměrně malými náklady vyřešilo krizovou situaci na poli kultury v Tachově.³⁸

Dnešní potřeby města však tato přístavba již také neuspokojuje. V očích mnohých obyvatel to bylo pouze rychlé řešení akutního problému. Během let se ale ukazuje, že město bude muset toto téma ještě řešit. Ke stavbě sálu došlo poměrně narychlo. Sál byl postaven bez odpovídajících vlastností, akustických i provozních, které očima dnešních pořadatelů kulturních akcí značně kazí celkový dojem z konaných koncertů či plesů. A protože do vybavení sportovního areálu v Tachově se investovala nemalá částka, zástupci kulturního dění v Tachově si prosadili nový projekt na revitalizaci společenského areálu. (Pro představu – dnešní kulturní areál Mže sídlí v budově Městského úřadu města Tachova. Tyto dva objekty spolu sdílí společný vstup a provozně je poměrně složité zajistit chod obou objektů, využívaných k tak rozdílným účelům. V jednání je tedy poměrně nákladná rekonstrukce areálu Mže. Celá rekonstrukce, pokud bude schválena v průběhu letošního roku, bude stát shruba 80 milionů Kč, nebyla proto ještě definitivně odsouhlasena. K tématu měli možnost se občané vyjádřit prostřednictvím diskuze přímo se zástupci města a projektantem, který detailněji představil občanům plány projektu o plánované rekonstrukci.³⁹Zřejmě jen čas ukáže, zda bude vhodným krokem rekonstrukce stávajícího areálu na nové, podle plánu Kongresové centrum v Tachově.

S úspěchem se ale shledalo vyřešení stojícího torza původně plánovaného kulturního domu v centru města. Objekt byl odkoupen německým investorem. S velkou slávou vyznívá článek z Tachovské Jiskry. Píše se rok 2000. Ve srovnání s dříve sdělovanými informacemi o možné ceně toho objektu, byl nakonec kulturní dům prodán za 9 milionů korun.⁴⁰

³⁷SOkA Tachov. *Tachovská jiskra*. r.14.č.27

³⁸SOkA Tachov. Areál Mže se rozsoste. *Tachovská Jiskra*. roč.14, č.27. Str.1-2.

³⁹Dostupné z [<http://www.tachovsko.com/rekonstrukce-kina-mze.html>]

⁴⁰SOkA Tachov. *Kulturák: Prodáno!*Tachovská Jiskra. str.1-2, č.47, roč.10

V této fázi celé kauzy je město smířeno s tím, že objekt nakonec ke kulturním účelům vůbec využíván nebude. V předběžně zveřejněných plánech není se společenským sálem vůbec počítáno. Mizí tak i možnost, aby si např. město společenský sál pro velké akce jednorázově projímalo. Přesné plány s využitím velkých prostorů zatím nejsou známy. Město se ale spokojí s tím faktem, že celá dominující stavba bude opravena a nezůstane tak chátrajícím mementem v nově vznikajícím centru města. Pro občany, kteří byli se stavem budovy smířeni, je informace o prodeji objektu dobrou zprávou. Německý investor nakonec objekt průběžně opravuje a po částech uvádí do provozu. V současné době je nejvíce využívána centrální část budovy, která je využívána jako nákupní supermarket Albert. Ten byl otevřen v roce 2005. Periferní části budovy teprve ještě získávají své uplatnění. Postupem času se zde nákupní možnosti rozrůstají i o další obchody nebo služby, dnes zde mají své místo i některé soukromé ordinace lékařů, i služby typu kadeřnictví či lékárny nebo oční optiky. Plánovaný kulturní dům vzhledem ke své členitosti objektu získal název Obchodní centrum Kaskády. Ty se tak staly plnohodnotnou dominantou města.⁴¹ Vzhledem k širokému využití prostorů, které Tachov postrádalo, se sem postupně přesouvá celkové centrum města. Občané zde najdou velké množství obchodů a poskytovaných služeb pod jednou střechou. Nejvíce se zprovoznění Kaskád projevilo na návštěvnosti, či obecně hustotě využívání prostorů na tachovském náměstí. Z něho se vytratil rušný život, který se přesunul právě k otevřeným Kaskádám.

Tachovská Jiskra po roce 2000 – ve znamení jízdárny ve Světcích

O velkém pokroku v kauze záchrany jízdárny ve Světcích se dočítáme postupně v článcích Tachovské Jiskry. Jízdárně je věnované množství

⁴¹ ČADEK, Š. *Tachov v datech 1115 – 2015*. S. 164-166.

článků, které informují o současném stavu objektu. Nazačátku nového tisíciletí si město stále silněji uvědomovalo potřebu řešit situaci se světeckou jízdárnou. Prvním krokem bylo převzetí jízdárny do seznamu majetku města. Článek z roku 2002 informujeo jakési počáteční bezradnosti v počínání města Tachova. Jízdárna totiž podle něj byla majetkem města již od roku 1995. Celkem nelogicky ale bylo současně schváleno, že město zatím nemá finanční prostředky na opravu objektu. Až nyní bylo uznáno za vhodné začít opravdu s jízdárnou něco dělat.⁴² Na vážnosti situace přidala konaná návštěva tehdejšího ministra kultury České republiky Pavla Dostála. Po ní byla otázka záchrany jízdárny stále živější. Nepřispěla však ke sjednocení názoru, zda je vhodné a finančně možné památku zachránit, zda po ní bude v budoucnosti dostatečně vhodné využití ať už jako kulturní areál či pro možné sportovní akce.

Z městem uvolněných financí začaly alespoň záchranné práce na objektu jízdárny. Opraveno či znovu dozděno bylo zdivo obvodové i vnitřní, které se v průběhu chátrání doslova rozpadalo. Stav celé budovy se zlepšil natolik, že v roce 2002 se v jízdárně uskutečnila série koncertů. Mezi účinkujícími nemohl chybět nesmrtelný prvek tachovské kultury, a to Tachovský dětský sbor. Se železnou pravidelností se od tohoto roku podobné série koncertů každé léto opakují. Tento vznikající hudební festival se těšil s každým rokem větší oblíbenosti. Možná i z důvodu větší propagace samotné stavby jízdárny získal tento festival název Dveře jízdárny dokořán.⁴³

Letos, tedy v roce 2017 se bude konat již XV. ročník tohoto festivalu. S velkou oblibou mezi diváky jsou vítáni i návštěvníci z přilehlého Německa. Mezi účinkujícími si Tachovský dětský sbor, společně s Dechovým orchestrem mladých z Tachova drží své stálé místo. Diváci ale také mohli již v průběhu let navštívit koncerty tak známých českých i zahraničních interpretů, mezi které patří Karel Gott, Lucie Bílá, Ladislav

⁴² SOKA Tachov. *Unikátní stavba byla zachráněna, ale jak dál?*Tachovská Jiskra. č.2, roč.12.

⁴³ ČADEK, Štěpán. Tachov v datech 1115 – 2015. Str.163

Kerndl, v tomto roce vystoupí např. operní zpěvačka Eva Urbanová. Vždy se jedná o festival, jehož součástí je právě 5 koncertů. Interpreti přijíždějí také např. z Velké Británie nebo Německa.

Že je město Tachov ve své sebereprezentaci aktivní, dokazuje i příspěvek z knihy Tachov v datech v letech 1115-2015. Autor příspěvku Čadek informuje o rozhodnutí městského zastupitelstva schválit vysílání městské kabelové televize. Prezentace událostí z města probíhá v rámci regionální kabelové televize pravidelně. Vždy série reportáží je obměněna za jeden týden. Mohly bychom v této periodicitě shlédnout připodobnění k elektronické verzi regionálního týdeníku. Cesta podávání informací a zpravodajství z regionu formou kabelové regionální televize se shledala za atraktivní pro diváka. Nejprve celá týdenní smyčka byla natáčena pouze kameramanem. Postupem času se ale rozrostl okruh účinkujících. V současnosti je v ZKTV prezentována oblast aktualit z městského úřadu, následují přehledové reportáže, ve kterých se dovíme informace ze zasedání zastupitelstva nebo městské rady. Součástí tohoto středního bloku jsou i reportáže obecně z města Tachova – např. jaké budou investice ve městě do infrastruktury, kdy se budou konat příští farmářské trhy nebo co nového se děje na Základní škole v Zářečné ulici. V posledním roce se také dovídáme informace nejen z města Tachova, ale také například z Boru nebo Mariánských Lázní. Svou část si ve vysílání vydobyla také kategorie utkání ve sportu. Televize se většinou snaží zaměřit například na fotbalová utkání. Ačkoli stranou nezůstanou ani méně obvyklé sporty, jako je například plavání, lukostřelba nebo zimě například běžecké lyžování. Velmi často televize informuje o lidech, kteří přímo ve městě žijí. I přes to tedy, že se jedná o televizní vysílání, je zaměřeno regionálně a nemá ambice konkurovat národnímu zpravodajství. Pro čtenáře/diváka dnešní doby je velmi podstatné, aby mu byly informace podávány poněkud zajímavější formou. V rámci Tachovského deníku zaznamenáváme s mladšími čísly větší důraz na informovanost čtenáře skrze barevnou fotografii. Prezentace městského dění skrze televizní kanál

se tak ukázala jako další podporovanou formou, jakou se občané města/regionu mohou dozvědět více o dění kolem sebe. Zřízení regionální kabelové televize nám oznamuje také článek z Tachovské Jiskry *Tachov má vlastní televizní program.*⁴⁴

Poslední roky Tachovské Jiskry

Informativní hodnota týdeníku se během času poněkud změnila. Zpravodajskou relaci dál Jiskra poskytuje z celého regionu – Tachov, ale i Stříbro, Halže, Bezručice, Konstantinovy Lázně.

Od roku 2005 si povšimneme menších, ale o to výraznějších změn ve vzhledu tohoto týdeníku. Tachovská Jiskra se snaží „jít s dobou“ a trochu investovat do vzhledu periodika. Stávající čtenáře si chce udržet a nové snad i získat prostřednictvím modernějšího barevného tisku. První a i poslední strana týdeníku jsou barevně tisknuti. Pravda, píše se rok 2005 a barevné periodika nejsou v to době již n neobvyklého. Možná ba naopak. Nebarevný tisk působil již poměrně zastarale a kostrbatě. Do této doby jsme znali Tachovskou Jiskru jen jako černobílý týdeník, který si možná až moc zakládá pouze na svém černo-oranžovém logu. Jediná otázka je, zda zrovna tento krok má být tím, co Jiskru ještě udrží v hledáčku čtenářů. Týdeník se teď dle mého nenachází v dobré kondici. Zřejmě vzhledem ke konkurenčnímu Tachovskému deníku nepřiláká nové čtenáře, pouze čtenáři, kteří byli zvyklí Jiskru číst a odebírat, zřejmě zůstali věrní. S novou dobou roste i cena týdeníku, nastává otázka, zda být věrný nebo číst aktuální zpravodajství za podobnou cenu.

Pro přehlednost uvádíme, že město Tachov a MKS se během zmíněných let nevěnovalo pouze hledání odpovídajícího reprezentačního sálu pro konání větších kulturních akcí, plesů a koncertů. Kulturní život v Tachově se standardně rozvíjel dál. Tak jako každý rok probíhaly akce i

⁴⁴SOKA Tachov. *Tachov bude mít vlastní televizi.* Tachovská Jiskra. 2002.č.36, roč.12.str.3

menšího významu, koncerty Tachovského dětského sboru, promítalo kino Mže, konala se jiná hudební nebo i například divadelní vystoupení.

Pro příklad můžeme uvést zájem občanů Tachova, a to rozvoj a vůbec vědění o jiné složce kultury – o výtvarném umění, malbách, kresbách, sochařství. Velká škoda byla, že město, které neusnulo, ale pořád chtělo kulturně žít, nemělo prostory, kde by mohli vystavovat umělci se svými obrazy, sochami a kresbami. A tak byla zřízena v roce 2005 městská galerie. Pod záštitou města a Městského kulturního střediska v Tachově byly otevřeny výstavní prostory v domu na náměstí č.p.85. Symbolicky byla otevřena v den, kdy se slavilo 60.výročí ukončení války. Výstava nesla název „Poprvé spolu“.⁴⁵

V únoru letošního roku došlo ke změně. Zřejmě k tomu přispělo i nedávné znovuotevření Tachovského zámku pro výstavní účely. Tachovská galerie byla zrušena, výstavní prostory však zvaní umělci v současnosti nacházejí v prostorách právě Tachovského zámku. Změna prostor proběhla během loňského roku.

Po formální stránce si všimneme od roku 2007 nového stylu nadpisů, který se až nápadně začíná podobat stylu konkurujícího Tachovského deníku.

Formální strana novin se také proměnila. Informativní hodnota článků se ale dle mého nadále snižuje. V zimních měsících se např. dozvídáme, že v zimě býváme častěji nemocní. První čtyři strany týdeníku jsou věnované zpravodajství, následuje rubrika Pro kutily, chataře, zahrádkáře, chovatele a všechny čtenáře. Dále nechybí Domino – čtení pro volné chvíle, informace, televizní program, inzerce. Trochu kostrbatě v černobílých novinách působí rubrika o aktuálních módních trendech, jejichž barevnost si čtenář může pouze domyslet. Svou pozici si ale zachovává rubrika sport, která v podstatě v nezměněné podobě informuje čtenáře o sportovních kláních na tachovském okresu po celé sledované období.

⁴⁵SOKA Tachov. *Tachov se dočkal, má vlastní galerii*. Tachovská Jiskra. roč.15, č.18. str.1

Osudná se Jiskře stala konkurence deníku, který v serióznějším a aktuálnějším světle informuje čtenáře o aktuálním dění ve městě i v okrese.

V roce 2008 se setkáváme se zprávou, kterou uvádí redaktor Tachovského deníku Antonín Hříbal. Ve svém příspěvku komentuje cíl současné podoby Tachovské Jiskry. Jiskra je součástí deníku jako obrazová příloha. Sloučení s deníkem jí má vrátit ztracenou prestiž. Měla by se více zaměřit na zprávy z okolních měst a vesnic. Bude jakousi obrazovou kronikou.⁴⁶To ale zasadilo Jiskře ránu pod pás.

Sloučení s Tachovským deníkem se ale v průběhu času ukáže jako špatný krok. Vydávání Tachovského deníku Jiskru doslova pohltilo. Jak se dozvíme na dalších stránkách práce, Tachovský deník se postupem času stal pouze regionální odnoží celorepublikového tisku. Velká společnost Vltava Labe Press,a.s. doslova ulovila redaktory Jiskry a týdeník spolka. Však není se asi čemu divit. Tachovská Jiskra nebyla schopna ustát velký pokrok v technologiích a udržet krok s médii, která pod vedením větších společností stále častěji udávala tempo více, než původní regionální týdeník. Čas se přehoupl do doby, ve které bylo pro čtenáře podstatnější číst aktuální dobře zpracovaná zpravodajství než domácké články někdy až psané v rodinném hovorovém stylu. V kombinaci s informacemi, které měly přesah dění do celé republiky, neměla Jiskra šanci přežít a konkurenci ustát. Poslední číslo Tachovské Jiskry si tak můžeme přečíst 8.července v roce 2009.

⁴⁶ Dostupné z [http://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/tradicni-tachovska-jiskra-rozsiruje-zpravodajstvi.html]

4 TACHOVSKÝ DENÍK

Jak je město prezentováno skrze články dalšího lokálního periodika, je náplní této kapitoly. Tachovský deník je typickým příkladem celonárodního deníku, který má více regionálních mutací v závislosti na okresu, ve kterém vychází. Již z názvu vyplývá, že je to deník, tedy vychází denně kromě neděl a svátků. Již v tomto bodě získává výhodu před Tachovskou Jiskrou. Stává se oblíbenější již proto, že podává čtenářům zprávy s větší aktuálností.

Vývoj Tachovského deníku se vyvíjel po ose národního deníku, který měl v okresech své okresní mutace. Na začátku analýzy tohoto typu regionálního tisku se pokusíme zachytit proměny deníku v prvních čtyřech letech vydávání. Samotná redakce Deníku, tedy na začátku devadesátých letech hovoříme spíše ještě o deníku Pravda, ze kterého se Tachovský deník vyprofiloval, si teprve budovala svou pozici jako regionální periodikum na Tachovsku.

První čtyři roky od roku 1990 byly i podle analyzovaných výtisků poměrně nestálé. Několikrát se měnil formální název periodika a obsah také nebyl pevně strukturován. Proto členíme první kapitolu na roky 1990-1994.

V další kapitole se podíváme na vývoj Tachovského deníku v roce 1994, kdy již získal relativní stabilitu. V těchto letech také začal poměrně konkurovat vydávání Tachovské Jiskry. Spektrum čtenářů v Tachově mělo možnost si vybrat mezi dvěma nejčtenějšími regionálními periodiky.

Další, v pořadí třetí dílčí část bude věnována období mezi lety 1998 až 2001. Tyto roky jsou pro vycházení Tachovské Jiskry zásadní, její existence totiž v těchto letech končí. Naopak Tachovskému deníku přestává konkurovat Tachovská Jiskra, jako regionální týdeník, který si již neudržel svou samostatnost a v závěru vývoje ani svou existenci.

Vydávání Tachovské Jiskry končí pro Deník přijatelnou cestou. Nejprve se s Tachovskou Jiskrou sloučí, Jiskra se stává fotopřílohou Tachovského deníku. Toto sloučení nevydrží ale déle než půl roku a Tachovská Jiskra zaniká úplně.

Druhá větší změna mezi lety 1998 až 2001 může být charakterizována jako změna vydavatele deníku. Svou sílu získává Vydavatelství Vltava Labe Press, a.s., které postupem času tvoří velké vydavatelství, které spravuje vydávání Deníku v regionech po celé České republice. V současné době toto vydavatelství zajišťuje vydávání celkem sedmdesát jedna regionálních mutací Deníku po celé České republice a k tomu také dalších dvacet tři regionálních týdeníků.⁴⁷Dále se pak také zaměříme na to, jak prostřednictvím různých ročních bilancí a shrnutí prezentuje deník dění na Tachovsku a v Tachově.

Vzhledem k tomu, že Tachovský Deník vychází denně kromě neděle a svátků, výtisků za dvacet sedm námi sledovaných let bylo k dispozici velké množství vydání novin. Pro účely analyzování tachovského deníku se stanovil předpoklad, podle kterého budou prostudována pouze čísla, která vycházela v posledním měsíci v roce, tedy v prosinci. Toto studium proběhlo na základě stanovené hypotézy, která předpokládá, že vše, co bylo zásadní pro město Tachov, bude uvedeno právě v rámci posledních čísel roku. Předpoklad tedy je, že to, co je důležité, bude shrnuto např. v příloze deníku či jinak periodicky vycházejícím článku, který bude na konci roku jakýmsi sumářem všeho podstatného.

4. 1 Přeměna deníku Pravda v Tachovský deník 1990 – 1994

Když si vyhledáme první číslo periodika v okrese Tachov, dostane se nám do rukou číslo 1 z 2. ledna roku 1990. Na první pohled nás zaujme název Deníku, který se od toho dnešního zásadně liší. *Pravda, Západočeský regionální deník* stále odkazuje na socialistický deník, který

⁴⁷ O společnosti. [online] <http://www.vlmedia.cz/o-spolecnosti>. Náhled 11.4.2017

měl také v různých okresech různé názvy. Ve městě Tachov vycházely tyto noviny pod názvem Pravda.⁴⁸

Rozložení částí v prvním čísle deníku je poněkud překvapivé. Z celkových šesti stran výtisku jsou zprávám z Tachova věnované tři strany. Součástí vydání je také strana věnovaná inzerci, nalezneme zde i malý sloupek, který informuje o dění ve světě. Dále je v deníku uveden malý přehled televizního programu a nalezneme zde i kategorii sportu.

Vzhledem k tomu, že listujeme ve vydání listu, který vycházel v celé ČSSR v jednotném konceptu a regionálních mutacích, vydavatelem těchto čísel byl KV ČSSR, které má regionální mutace, je poměrně překvapivé, jak málo místa je právě národním zprávám věnováno. Na první pohled vypadá toto vydání Pravdy jako klasický regionální výtisk, jehož hlavním posláním je informovat o dění v Tachově nebo na Tachovsku.

Pokud bychom porovnali v dnešní době vycházející Tachovský deník, situace je zde zcela opačná. Větší část v současnosti tvoří národní zprávy a zpráv ze světa, které jsou (i když hned na 2.straně v listu) doplněny o dění v regionu na Tachovsku. Na vývoj této změny poukážeme ještě v průběhu této práce.

První strana Pravdy prvního čísla z roku 1990 odkazuje na událost v listopadu roku 1989. Upozorní na to článek, ve kterém prezident ČSSR Václav Havel vyzývá občany, aby si uvědomili, že je čas na to, aby ve společnosti nastala změna. Naléhavost článku byla vyjádřena skrze

⁴⁸ Tentýž Deník vycházel v jiných regionech pod názvem např. Zář nebo Pochodeň, Cesta míru nebo Průboj. Vydavatele, byly výbory komunistické strany. Konec dohledu strany nad vydáváním regionálních deníku skončil během prvních porevolučních let, do roku 1994. Bednařík, Jirák, Köpplová. *Dějiny českých médií, Od počátku do současnosti*. str. 268. [online] https://books.google.cz/books?id=_aSYp3D6Vn0C&printsec=frontcover&dq=Bedna%C5%99%C3%ADk+Jir%C3%A1k+K%C3%B6pplov%C3%A1&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKewjG54fSnZfTAhXJ0hoKHZ8KC8gQ6AEIGzAA#v=onepage&q=Bedna%C5%99%C3%ADk%20Jir%C3%A1k%20K%C3%B6pplov%C3%A1&f=false ISBN 978-80-247-3028-8

citacez prezidentova projevu. Samotný název příspěvku *Bude záležet na každém z nás* působí jako výzva.⁴⁹

Stejně jako Tachovská jiskra má deník Pravda poměrně podobnou formální úpravu. Je tisknut na formát A3 a to v černobílé variantě. Jediný barevný prvek v tisku je název deníku a v prvním čísle v novém roce 1990 je barevně sladěn i nadpis hlavního článku.

S přicházejícím víkendem se vydání novin rozšiřuje tak, aby tvořilo kromě aktuálního zpravodajství také čtení na víkend. Ve víkendovém dvojčísle tedy nalezneme celostránkový televizní program, rubriku *Pro chvíle oddechu*. Součástí víkendové přílohy je také hobby část s křížovkou pro čtenáře a nebo čtení *Z kriminalistických příběhů*.⁵⁰

Během roku 1990, přesněji 10. února 1990 dochází ke změně názvu deníku. Vydání tohoto regionálního média z tohoto dne má název *Nová pravda – západočeský nezávislý deník*. Názvem se snaží tiskovina vyjádřit posun, který v médiích nastává. Vyjadřuje tím zřejmě i obrat ve vnímání nálady společnosti, polistopadová euforie z odklonu od socialismu je v číslech vidět na první pohled. Nalezneme v nich, sice nepravidelně ale s větší četností než dříve, články, které se zabývají chodem spolků a společností a firem. Pro příklad uvádím článek, ve kterém je čtenář informován o rozpadu Agrokombinátu Tachov. (Jak již víme z analýzy Tachovské Jiskry, Agrokombinát byl původním vlastníkem plánovaného kulturního domu v Tachově.)⁵¹

Během roku 1991 se deník profiluje dál. Opět se mění jeho název, i když obsah zůstává poměrně stejný. V roce 1991 bychom tento deník koupily pod kratším názvem *Nová Pravda*. Opět se ve vydání v tomto roce dočteme o dění ve světě i republice. Přeci jenom ale došlo ke změně oproti prvnímu čísle z roku 1990. Ubylo stránek s regionálním

⁴⁹SOkA, *Pravda – Západočeský regionální deník. Bude záležet na každém z nás*. Roč.71, č.1.str.1

⁵⁰SOkA, *Pravda – Západočeský regionální deník. Č.5, Roč.71*.

⁵¹SOkA. *Podnik se rozpadá*. v *Nová pravda, Západočeský nezávislý deník. Č.246, roč.1.str 2*

zpravodajstvím. Tak jak se Deník jevil jako ryze regionální lokální periodikum, je v těchto novějších číslech znát vliv centrální redakce. Ta si prosadila větší prostor pro zpravodajství ze světa a republiky na více stranách. Tachovu je věnována jedna strana, zbytek výtisku tvoří pak hobby přílohy, politické články, krimi zpravodajství a nebo sport. O dění v Tachově se toho moc nedovíme. Pokud nalezneme článek z blízkého regionu, je určen třeba i Stříbrsku nebo Bezručicku. Rádus deníku je větší než by se u lokálního periodika očekávalo.

Tato změna o rozsahu periodika se potvrdila např. ve vydání Deníku Nová Pravda v roce 1992, v červnu tohoto roku. Deník má v tomto období velikost osmistránkového periodika. A do tohoto počtu se vešlo zpravodajství ze světa, ale i z přilehlých oblastí Západních Čech.

V tomto výtisku z 1.června roku 1992⁵² bychom našli mimo jiné část věnovanou zpravodajství z Plzeňska a Podbrdsku, dále pak jsou v dalších vydáních zmíněny oblasti Pošumaví a Český les. Pravdou je, že specializované části na různé oblasti nacházíme spíše jako přílohové části a ne každý den, ale s pravidelností jen v úterý a ve čtvrtek.

Při zkoumání jednotlivých čísel Deníku je na první pohled viditelný rozdíl mezi Deníkem a Tachovskou Jiskrou. V Tachovské Jiskře v těchto letech došlo k uspokojení čtenářské poptávky. Jednotlivá čísla získala přílohu, která markantně zvýšila počet stran na jeden výtisk. Nacházíme se v letech, ve kterých v Jiskře skoro polovinu tvořila inzerce, která reklamovala spotřební zboží za hranicemi v německých nákupních centrech. Mnohdy se jednalo o velké fotografie, které měly za cíl upoutat čtenáře. Tato složka v Deníku ale chybí. Ano, nalezneme v listech inzerci, ale byla představena maximálně v rozsahu jedné strany formátu A4. Pokud už v Deníku inzerce byla, např. ve víkendových vydáních, byla založena především na inzerátech občanů, kteří touto cestou měli možnost např. prodat použité nářadí nebo jiné spotřebiče.

⁵²SOKA Tachov. Deník Nová pravda. 1992. Č.1, roč. 1.

V roce 2002, v září se setkáme s novou podobou deníku. Opět se změnil název celého periodika, jak se již stalo během uplynulých let několikrát. Změnila se ale i podoba Deníku, která začíná odkazovat k ostatním regionálním mutacím. Nový název přesněji od vydání ze soboty 12.září zní *Deník nová pravda – Plzeňský deník*.⁵³Předtím poměrně nejednoznačné členění, které v každém čísle poněkud neohrazené, dostává novou tvář.

Od tohoto roku přesně víme, jakou rubriku čteme a jaké zprávy v ní můžeme očekávat. V takovém vydání nalezneme 2 strany zpravodajství Z domova, jednu stranu Ze zahraničí. Celá jedna strana patří regionálnímu zpravodajství Plzeňsko a Rokycansko. Na straně číslo 5 nacházíme rubriku Zábava a dále pak Sport z regionu. Inzerce jsou v tomto nově strukturovaném čísle věnované 2 strany. Na poslední straně nalezneme opět rubriku Sport, tentokrát s přesahem do republikového dění.

Součástí víkendového vydání je více informací z tématu Hobby – zde nacházíme čtení na volný čas, horoskop, křížovku pro čtenáře nebo tematické zpravodajství, např. články týkající se témata financí apod. Ve většině všech analyzovaných čísel je víkendovým čtením naplněná příloha tzv. *Listy na víkend*.

V těchto letech je velmi těžké najít článek, který by splňoval kritéria, které jsme si stanovily pro naši analýzu. Článek, který by nějakým způsobem odkazoval k důležitému dění v Tachově, nebyl během analýzy nalezen. Důvod spatřuji v reorganizaci fungování celé redakce deníku. V těchto letech bylo velmi důležité obhájit existenci regionálního deníku. Změny, které se v organizační struktuře odehrávaly, jsou vysvětlením, proč se periodikum v těchto letech zabývá hlavním děním v kraji více, než v marginálních oblastech okresu. O probíhajících změnách svědčí například poměrně časté změny názvu periodika. Název se měnil i v půlročních intervalech. I vnitřní struktura Deníku se po revolučním dění

⁵³SOKA Tachov. Deník nová pravda – Plzeňský deník. Č.1, roč.1.

v roce 1989 musela svým způsobem vytříbit a zmodernizovat. V obsahové části jsou pak pozorované výše popsané změny v názvech kapitol. Redakce si vytvářely strukturu, kapitoly, které mohou do jednotlivých vydání zařadit.

Nelze analyzovat probíhající změny v tomto periodiku, aniž bychom se také nezaměřily alespoň na hlavní body struktury deníku Pravda před rokem 1989. Nelze pochopit probíhající změny, aniž bychom charakterizovaly rysy deníku v minulosti jeho vycházení. Před rokem 1989 pravidla ve společnosti byla nastavena jinak, než vidíme dnes. Běžnou součástí žurnalistiky před rokem 1989 byla řízená kontrola mediální krajiny státu. Rozdílný byl i typ hospodářství a ekonomiky, která se považovala před rokem 1989 za funkční. Velký vliv na fungování médií měl centrálně řízený ekonomický systém a politický vliv podobu médií.⁵⁴

Ekonomická situace měla velký vliv na media v tom smyslu, že existovat mohl ta media a periodika, které sama Komunistická strana Československa byl ochotna podporovat. Například i tím, že bude kontrolovat a zajišťovat vydávání výtisků takových periodik. Regionální média mohla tedy existovat pouze za podpory státu. Kontrola vydávání zde probíhala v maximální šíři. V praxi to tedy vypadalo tak, že Krajské výbory vydávaly odsouhlasený lokální a regionální tisk. Na maximální úrovni byla také kontrolována samotná existence takového typu regionálních a lokálních periodik. Sama vydavatelství měla určené např. množství papíru, které bylo pro tisk přiřazené. Uměle byl také kontrolován odběr periodik. Na základě tzv. povinného odběru mohl být řízen odbyt médií. Občanům i organizacím bylo např. velmi důrazně doporučováno, aby si kupovaly výtisky takovýchto periodik.⁵⁵

Takový byl vývoj o deníku, který vycházel na Tachovsku, prezentovaný jako regionální deník. Deník Pravda měl ve své době i přes

⁵⁴WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009.str.79 - 80

⁵⁵ Tamtéž, str. 80

80 tisíc výtisků, tedy společně s karlovarským deníkem Stráž míru. Oba dva deníky byly pod dohledem vydavatelství KV KSČ Plzeň a KV KSČ Karlovy Vary.

Právě tento stav regionálních médií je určující pro změny, které v nejbližších letech v těchto periodikách nastaly.

Velkým jmenovatelem změn, kterými si deník Pravda a jeho další vydání prošel, je ekonomika. Právě ekonomika v tom smyslu, že pevné kameny centrálního ekonomického systému již nebyly stabilní. Deníky musely čelit změnám v produkci, organizaci, distribuci. Přejít na demokracii byl pro regionální a lokální média více riskantní. Právě tyto typově podobné druhy periodik procházely změnou i proto, že měly poměrně menší finanční prostředky a nestabilní čtenářskou základnu. Začala probíhat slučování redakcí na regionální a lokální úrovni. I přes to, že se vlivem ekonomické situace zvedla prodejní cena regionálního tisku až trojnásobně, zvýši se také počet redakcí – těch, které se sloučily dohromady a staly se tedy stabilnější, ale i těch, které vznikaly nově.

„Počet periodik se během dvanácti měsíců po sametové revoluci zvýšil o více než patnáct procent.“⁵⁶

Tyto popsané faktory vysvětlují, co se dělo s redakcemi regionálních deníků těsně před rokem 1989 a pak 4 roky po něm. Velkým dalším aspektem byla změna vydavatele. Před rokem 1989 měl nad vycházením deníku velkou kontrolu stát. Vydavatelem byl přímo KV KSČ.

Změna vydavatele se projevila v roce 1993. Vydavatelem deníku Pravda se stalo vydavatelství Vltava, s.r.o. Toto vydavatelství společně s vydavatelstvím PN Press, a.s. byly velkými konkurenty sobě navzájem. Obě skupovaly regionální redakce deníku⁵⁷

⁵⁶ WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009.str.86

⁵⁷ Tyto dvě společnosti pak v roce 2000 založily firmu Vltava-Labe Press.

Vysvětlit tak časté změny v redakcích deníku lze vzhledem k ekonomické situaci ve státě vysvětlit i právě probíhající privatizací. Česká republika od zlomení socialismu až příliš rychle prosazovala metodu privatizace. Velkým tempem se stát snažil o svěření všech služeb, složek obchodu a dalších ekonomických kategorií do rukou soukromého vlastnictví. Zřejmě tak stát čini pod tlakem, abychom se vyrovnaly západním státům, které také procházely fázemi privatizace. Například spontánní privatizaci můžeme u regionálních periodik, stejně tak u deníku Pravda sledovat hned po Novém roce 1990. Ve většině redakcí došlo k odtržení od původního vydavatele KSČ a spoustu regionálních redakcí tak nezávisle na jiné redakci např. na krajské úrovni pak řídili sami šéfredaktoři. Tato fáze pak tvořila přemostění do dalších let existence regionálních redakcí. Přesně takový vývoj vzhledem k uskutečněným změnám sledujeme na vývoji deníku v prvních porevolučních letech do roku 1993.⁵⁸

4. 2 Tachovský deník od roku 1994

V roce 1994 se odehrály poměrně podstatné organizační a existenční změny v Deníku. Považuji za vhodné je představit a charakterizovat v samostatné kapitole. Součástí bude také další seznámení čtenáře s vývojem deníku, jak po formální tak obsahové stránce.

Na první pohled si výrazné změny asi spíše nevšimneme. Vidíme ale poprvé, že periodikum získalo název Tachovský deník. Vypadá to tedy, že se tento list ve vývoji, alespoň v tom formální, ustálí. 1. číslo Tachovského deníku sledujeme od 1.7.1994. V tomto čísle nacházíme opět více strukturovanou obsahovou část na různé podkapitoly. Nalezneme zprávy z domova, ze zahraničí, ze Západních Čech, televizní program, inzerci.

⁵⁸ WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009. str.10ž-107

Tachovský deník ale jako by chtěl dostát titulu regionálního deníku. Opět se vrací ve své obsahové části ke zpravodajství z Tachovska a v další části z Tachovska a regionu. Nechybí stálá stránka informací ze sportovního odvětví. Součástí novin je ale také burzovní lístek pro akcionáře. Právě lístek pro akcionáře tvoří v dalších vydáních poměrně velkou část novin. Tak, jako Tachovskou Jiskru zaplňovala inzerce, zde v Deníku se velkou částí právě stává lístek pro akcionáře. Oproti Jiskře nenacházíme velké jednostránkové reklamy na různé typy zboží. Když už se zřídkakdy v deníku objeví reklama, je sice umístěna také na celou jednu stranu, ale je většinou jednorázová s účelem zaujmout čtenáře a oslnit např. novým automobilem.

Zatímco v tachovské Jiskře zaznamenáváme kolem roku 1994 sérii článků, které se zabývají dlouhodobými kauzami, v Tachovském deníku obdobné tendence nevidíme. Nenacházíme relevantní články o pravidelně konaných akcích, ani o jedné z kauz, která se v průběhu sledovaných let v kulturním poli Tachova řeší. Zřejmě je to z důvodu upevňování stability redakce, která do roku 1994 změnila vydavatelství a z formálního pohledu i několikrát svůj název.

Snad jednou z prvních vlaštovek by mohl být článek *Vstupné je zatím nejlevnější v Evropě*, který informuje čtenáře o důležité roli památkového ústavu v údržbě a záchraně historických památek.⁵⁹

V článku jsou zmíněné položky, které musí hradit památkový ústav. Autor článku také zmiňuje, že samotná údržba chodu některých památek také stojí finance. Hlavní je ale informace, podle které v tomto roce 1995 obdrží památkový ústav čtyřicet milionů korun právě na údržbu a záchranu historických památek. Pod článkem je umístěná fotografie světecké jízdárny, která dokazuje, že objekt je opravdu ve špatném stavu. Nicméně s jistotou dnes můžeme tvrdit, že záchrana jízdárny nebyla v této době pro město prioritou.

⁵⁹SOKA Tachov. *Vstupné je zatím nejlevnější v Evropě*. Tachovský deník. Roč. 2, č.19.Str.3

Současně se prioritním v tomto roce 1995 nestala ani záchrana letního kina v Tachově. Letní kino, které se nacházelo v městském parku, přestalo právě v tomto roce pravidelně promítat. Již nyní můžeme prozradit, že mělo podobný osud jako jiné nevyužívané objekty v Tachově. Po další léta bylo občas, jednou ročně, využíváno např. k pořádání koncertů pod širým nebem. V roce 2010, v květnu ho mohli občané ale spatřit naposledy. Bylo v tomto měsíci zbouráno. Dnes by nikdo na místě, kde stálo, nepoznal, že se tam kdysi letní kino nacházelo⁶⁰

V témže měsíci květnu jsme v průběhu analýzy našly další článek, který přeci jen shrnuje situaci, která v Tachově nastala. Informace v článku se objevily přímo z úst tehdejšího starosty města Mgr. Přemysla Kačírka. Nikdo tedy nepochyboval o věrohodnosti informací, které starosta předestřel⁶¹. Šlo o jednání o kulturním sále, který Tachov neměl a snažil se tedy najít adekvátní řešení, které nebude příliš finančně nákladné a přitom splní svojí funkci.

Starosta Kačírek představil řešení, které nabízelo vznik odpovídajícího kulturního zázemí, sálu s velkou kapacitou a vším potřebným pro konání kulturních a společenských akcí. Článek popisuje také beznadějnost městského zastupitelstva, které jako by bylo bezradné v této situaci. Již nyní je totiž jasné, že plánovaný kulturní dům svým účelům sloužit nebude. Jsou tedy čtenářům Deníku představeny dvě varianty řešení, kde by se mohl nový kulturní stánek nalézat popřípadě vystavit. Jednou variantou je přístavba k areálu Mže. Druhou pak celková rekonstrukce bývalého vojenského kina v kasárnách. Vždy ale v takto velkých projektech rozhoduje přístup k financím nebo jiné možnosti

⁶⁰ ČADEK, Štěpán Tachov v letech 1115 – 2015. Str. 162-167

⁶¹ Vzhledem již ke dříve zamýšleným plánům, kde by mohl nový společenský sál stát, byla společnost na pochybách, zda se skutečně najde nějaké řešení. Byl k těmto účelům vystavěn kulturní dům a ani zde se realizace nového společenského sálu nezdařila. Sdělení z úst starosty přeci jen působilo důvěryhodně.

financování projektu. Autor článku nakonec nepotvrzuje ani jednu variantu.⁶²

Po prozkoumání dalších čísel byl rok 1996 vybrán jako další přelomový rok. Od tohoto roku budou skutečně jen analyzována prosincová vydání. Tento výběr byl vybrán na základě hypotézy, která předpokládá v prosincových číslech výskyt článku nebo přílohy, která bude informovat o tom nejdůležitějším, co se v uplynulém roce ve městě odehrálo. Vzhledem k tomu, že původní zaměření hledání článků bylo orientované na kulturní dění, ukáže se, zda chce město skutečně řešit nedostatek kulturního zázemí v Tachově. Výskyt takových článků by nám potvrdil, že periodikum tuto situaci také vnímá jako jedno z hlavních, které se musí řešit. Částečně se pokusíme také podat srovnání s Tachovskou Jiskrou, která v četných článcích dlouhodobé kauzy hledání společenského sálu sledovala.

V prosincovém čísle z roku 1996⁶³ nás na první pohled zaujme první strana výtisku. Na titulní straně je název Deníku zvýrazněn modrým nápisem, který na první pohled udává čtenáři jasnou informaci, jaké periodikum drží v rukách. Současně s novou grafickou podobou názvu se ale také okamžitě dozvídáme, že Deník patří k Deníkům Bohemia. Deníky Bohemia jsou totiž novým vydavatelem Tachovského deníku.⁶⁴

Právě prosincové číslo z roku 1996 se stále ještě nevymyká vzhledově ani obsahově předešlým číslům např. z roku 1955. V krátkém příspěvku od redaktora Miroslava Svobody se v čísle z 9.12.1996 formou fotografie

⁶²SOKA Tachov. *Tachov se dočká velkého společenského sálu – zadán předběžný projekt*. Tachovský deník. Č.14, roč. 2.str.10

⁶³SOKA Tachov. Tachovský deník. 1996. Č.288, roč. 5

⁶⁴Deníky Bohemia je název, který zastřešuje všechny deníky patřící německé firmě NeuePresseVerlags-GmbH. NPV tak vytváří regionální mutace. Plzeňský deník v Západních Čechách má tedy 8 regionálních mutací. V: ČECHOVÁ, Judita. Vývoj regionálního tisku na příkladu Plzeňského a Moravskoslezského deníku a rozbor jejich obsahu z roku 2010. Praha, 2014. 67 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

s komentářem máme možnost podívat na stav, v jakém se nachází plánovaný a stále v této době nedostavěný, chátrající kulturní dům.⁶⁵

O rok déle je ale situace přehlednější. *Kronika 1997*, článek, který vyšel 29.proince 1997 je již ve svém shrnutí k dění v Tachově konkrétnější⁶⁶. Právě výskyt tohoto příspěvku dokazuje hypotézu stanovenou v úvodu zkoumání Tachovského deníku. Potvrdit budeme moci tento předpoklad, zjistíme-li výskyt článků podobného typu i v dalších prosincových vydáních Deníku.

V příspěvku ale není zmíněné žádné tma, které by směřovalo k dění v kulturním životě Tachova. Jedná se spíše o vytyčení toho nejdůležitějšího z roku 1997 ve formě strohého komentáře.

4. 3 Vývoj Tachovského deníku mezi lety 1998-2001

Že v Deníku již můžeme s určitou pravidelností sledovat stálé rubriky, které jsou plnohodnotnou součástí vydání, dokazuje prosincové číslo z roku 1998. Stabilizování obsahu proběhlo poměrně viditelnou formou. Kapitoly jsou přehledné a informují předběžně čtenáře o tom, jaký typ zpravodajských článků nebo fotografií může v daných sekcích očekávat. Začátek vydání tohoto čísla⁶⁷ je věnován zpravodajství Z domova. Po těchto tematicky sjednocených čtyřech úvodních stranách, následuje jedna, která je celá věnována informacím z oblasti Západní Čechy. Zde v této sekci se redakce Deníku vrací plnohodnotně k myšlence prezentovat také zpravodajství regionálního a lokálního charakteru. Přesně tento typ lokálních zpráv byl poměrně na pozadí v brzkých porevolučních letech, ve kterých hledala redakce svou stabilitu. Další šestá strana ve vydání je věnována zprávám Ze zahraničí. Následuje dále v pořadí Publicistika, Ekonomika a zpravodajství, Inzerce. Svou regionální sekci dále Deník rozšířil o sekci Tachovsko a Tachovsko – servis. V této

⁶⁵SOKA Tachov. *Tachovský deník*. Č.288, roč. 5. Str.3.

⁶⁶SOKA Tachov. *Kronika 1997*. Tachovský deník. 1997. Č.302, roč.6,

⁶⁷SOKA Tachov. *Tachovský deník*. 1998. Č.281, roč. 7.

poslední sekci redaktoři nezapomínají na čtenáře a umisťují sem informativní články a sloupečky typu Narodily se, Rozloučení, Důležité telefony Tachovska. To, že se redakce Deníku snaží informovat čtenáře i poutavější formou, dokazuje umístěná jednostránková Fotoreportáž. Ta je stabilní částí Deníku. Informuje o uplynulých událostech z regionu formou několika fotografií s komentářem a popisem. V závěrečné části novin nesmí chybět sekce Sport a Sport Tachovska, celkem čtyři strany zpravodajství této tematiky. Svou podobu získává i víkendové vydání. V příloze Čtení na víkend nalezneme Rozhovor s exkluzivními lidmi, dále spíše volnočasové čtení na téma Zdraví, Humor, Kultura. (Zde sekce Kultura nabízí přehled o aktuálním dění v oblasti kultury z celého světa.) Sobotní vydání Deníku v tomto roce má průměrně celkem 30 stran v jednom vydání.

V prezentaci města se Tachovský deník obrací stále na husitskou tradici. Nejen, že každý rok ve městě probíhají historické/ husitské slavnosti. Nalezneme i v regionálních periodikách články, které čtenářům připomínají, že město kdysi bylo součástí historie. I tuto tvář husitského města podporuje další článek nalezený při studiu Tachovského deníku. Už samotná název článku odkazuje k celé akci, která nedávno proběhla – „*Zástupci měst s husitskou tradicí včera v Tachově vymýšleli akce*“⁶⁸ Celý článek informuje o setkání, které proběhlo v Tachově. Ke konferenci se sešli zástupci celkem třinácti českých a německých měst, všichni se zúčastnili konference *Společenství měst s husitskou minulostí a tradicí*. Toto Společenství bylo založeno roku 1998. Mezi členy jsou i historicky tak významná města, jako je Tábor, dalšími členy jsou například Bärnau, FurthimWald, Sedlčany, Český Brod, Písek, Sezimovo Ústí společně s Tachovem. Článek také informuje o předběžném zájmu dalších měst přidat se do Společenství. Zájem by měly Domažlice.⁶⁹ Cílem celé

⁶⁸SOkA Tachov. *Zástupci měst s husitskou tradicí včera v Tachově vymýšleli akce*. Tachovský deník. Č.288, roč. 9

⁶⁹SOkA Tachov. *Zástupci měst s husitskou tradicí včera v Tachově vymýšleli akce*. Tachovský deník. Č.288, roč. 9

konference bylo zvolení nového předsedy. Tím byl zvolen starosta Ladislav Macák. Kromě oficiálních záležitostí také Sdružení jednalo o naplánování akcí, které může uskutečnit. Cíle je tak prohloubení vztahu s německými městy. Ladislav Macák uvedl, že v plánu je opět i letos pozvat a spolupracovat s německou stranou – městem Bärnau při letošních historických slavnostech, ty budou jako již tradičně dvojjazyčné. (Tuto tradici při pořádání slavností se Městské kulturní středisko V Tachově snaží udržovat každoročně.) Nově vznikl také návrh zorganizovat cyklotour pod názvem *Hus-cyklotour*. Bohužel se jedná o jednorázovou plánovanou akci, která se již oficiální cestou nebude více organizovat. Cílem Hus-cyklotour je ale zmobilizovat účastníky z obou zemí, z české i německé strany, aby na kolech projely cyklotrasu naplánovanou mezi všemi členskými městy.

V rubrice Tachovského deníku - Tachovsko se již s větší intenzitou (průměrně dvakrát do měsíce) setkáváme s informacemi, které nám pomáhají seznámit se s děním ve městě. I rozsahem menší článek, ale o dění v Tachově je známkou, že město jako takové snad není jen přežívajícím.

V témže čísle z roku 2000 nás redakce Deníku informuje o tom, že na Jízdárnu ve Světcích se nezapomnělo. Během podzimu se na ní začaly dělat záchranné práce. Oprava proběhla alespoň v nejnnutnějším rozsahu. Bylo zpevněno rozpadající se a chátrající zdivo jízdárny. Novou podobu získala také střecha objektu. V článku se také dovídáme hodnotu investic, které byly v tomto roce proinvestovány. Závěr článku upozorňuje na spolupráci ze státního a městského rozpočtu. Stát povolil investici z rozpočtu ve výši 3,4 milionu korun. Město Tachov pak ze svého rozpočtu v tomto roce uvolnilo na opravu jízdárny 1,6 milionu korun.

V četnosti podávání informací o dění v Tachově v těchto letech jasně převládá informativnost z Tachovské Jiskry.

Tachovský deník prošel po roce 1990 reorganizací, která měla za následek částečné utlumení článků z regionálního zpravodajství. Je to pochopitelné vzhledem k situaci, kdy redakce Deníku nejprve musela obhájit a stabilizovat vůbec svou existenci.

Velké změny ve vlastnictví a vydavatelství regionálních a lokálních deníků se odehrály během roku 2000. Do popředí se dostává vydavatelství Vltava-Labe Press.⁷⁰ Tyto změny měly velký dopad na regionální a lokální tisk v České republice obecně. Vltava-Labe Press, a.s. je zastřešujícím vydavatelem pro většinu deníků v České republice. Během roku 2000 a 2001 VLP postupně získává i vlastnictví dalších redakcí, např. i v Moravskoslezském kraji. Postupně se rozrůstá. Současně tedy získává i větší kontrolu nad redakcemi jednotlivých Deníků. Na druhé straně si ale udržuje velké množství regionálních mutací. Stále lze tedy považovat Deníky ve všech svých mutacích za regionální tisk. Stále si udržuje svou náplň v jednotlivých vydáních a v částech svých listů stále informuje čtenáře o dění výhradně v jeho regionu.

Vyjasnění v majetkových vztazích a organizační struktury se promítlo i do vnímání novin očima čtenáře. Tachovská Jiskra do roku 1996 patřila mezi oblíbené týdeníky. Velkou nevýhodou pro ni byla periodicita, která začínala být nedostačující. Podávání informací z reportáží již týden starých přestalo na konci 90. let čtenáři stačit. I přes počáteční porevoluční oblíbenost Jiskry došlo k jejímu zániku ještě před rokem 2000. Velký podíl na tom má právě stabilizace velkého Vydavatelství Vltava-Labe Press, a.s. a jeho počínající převaha ve vydávání regionálních mutací Deníku. Navíc město Tachov není tak velké a ekonomicky silné, aby bylo schopné zabezpečit chod dvou tak odlišných lokálních periodik. Očima

⁷⁰ Vydavatelství Vltava-Labe Press vzniká sloučením Vydavatelství Vltava, spol. s r.o. a Labe, spol. s r.o., k nim ještě přibylo PNP Press, a.s.

ČECHOVÁ, Judita. Vývoj regionálního tisku na příkladu Plzeňského a Moravskoslezského deníku a rozbor jejich obsahu z roku 2010. Praha, 2014. 67 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

čtenáře Jiskry působil tento týdeník jako stabilní zdroj regionálního zpravodajství. S nástupem redakce konkurenčního, modernějšího a aktuálního periodika, jakým se Tachovský deník stal, ale neměla Jiskra šanci zachránit existenci. V úvodních kapitolách práce jsme také uvedli informaci, že čím silnější je zájem čtenářů o lokální zpravodajství, tím stabilnějšími se regionální redakce stávají. V tomto případě a ještě před rokem 2000 se ukázalo, že podpora obyvatel Tachovské Jiskře se zúžila natolik, že nebyla schopna zachránit samostatnou existenci periodika.

Rozmach Tachovského deníku se naplno projevil, když Jiskra začala vycházet jen jako příloha Tachovského deníku. Nejprve byl tento krok odůvodněn jako obohacení Jiskry a její funkce byla v podávání informací čtenářům z blízkého okolí formou fotoreportáží. Tento způsob podávání informací měl Jiskře navrátit ztracenou slávu a prestiž u místních obyvatel. Opak se ale stal pravdou. Tato kooperace příliš nefungovala. Jako přílohu Tachovského deníku si poslední vydání Tachovské Jiskry můžeme přečíst 8.července v roce 2009.

Tachovský deník si postupně získával své čtenáře. Již zde neexistovala konkurence v podobě jiného placeného regionálního periodika, která by ohrožovala stabilitu tak rozsáhlého vydavatelství, které má nyní ve správě Deníky z celé republiky.

Co vždy chybělo v Tachovské Jiskře, byla příloha nebo část vydání v novinách, která by byla přenechána jiným redaktorům, než z redakce Tachovské Jiskry. A přesně to redakce Tachovského deníku dovolila. Celá stránka vyčleněná pro žurnalistické začátky studentů z tachovského gymnázia byla k nahlédnutí poprvé právě v prosincovém čísle Tachovského deníku z roku 2000.⁷¹ Tato příloha se stala součástí Deníku jednou za dva měsíce. Studenti zde měli prostor vyjádřit se k situaci ve městě, okomentovat např. události, které proběhly ve škole a nebo

⁷¹SOKA Tachov. Rubrika tachovských gymnazistů-Klokan. Tachovský deník. Č.281, roč. 10, str. 25

zanalyzovat celospolečenský problém. Osobně tuto myšlenku hodnotím velmi kladně. Příloha byla vysloveně pod vedením studentů, což jim poskytlo zkušenosti např. v psaní zpravodajských článků. Mnozí možná díky tomuto tvůrčímu psaní zjistili, že by práce žurnalisty mohla být tím směrem, kam by se jejich profesní život mohl v budoucnu ubírat. I takový obsah jsme mohli ve vydání tachovského deníku nalézt.

Podrobnější analýze byly, jak již bylo uvedeno, vystaveny vydání Tachovského deníku, která vycházela v měsíci prosinci. Podrobnějším zkoumáním zjišťujeme, že skutečně Tachovský deník na konci let vydává jakou součást výtisku také články, které jubilují nad uplynulým rokem a shrnují ty nejdůležitější události, které se na okrese staly. Předpoklad zveřejňování článků, které shrnují roční dění, se naplňuje od roku 2001.

V prosincovém vydání z roku 2001 skutečně pozorujeme článek, který formou krátkých bodů ke každému měsíci v roce přiřazuje to nejdůležitější, co se v okrese nebo ve městě Tachov stalo.

Přehledové články, které čtenáře informují jen o tom nejdůležitějším, jsou možné k nahlédnutí pouze ve vydáních Tachovského deníku. V Tachovské Jiskře nebyla pozorována žádná pravidelná část roku, ani vyčleněné místo v rubrice, kam by byl takový přehledový článek zaznamenán. Pravdou je, že po obsahové stránce takové typy článků informují i o tématech, které se nejeví nijak zásadně pro společnost a obyvatele, kteří v Tachově žijí. Mezi podobné informace patří například, že první jarní den ve sledovaném roce byl ve znamení hustého sněžení. Také se mimo jiné dozvíme, že v autoškole obecně ubývá žáků, kteří se chtějí připravit na získání řidičského průkazu. Na vině jsou podle článku těžší testy, na základě kterých nový řidič řidičské oprávnění získá.⁷²

⁷²SOKA Tachov. *Nejdůležitější události právě končícího roku*. Tachovský deník. Č.301, roč.10, str.15.

4. 4 Tachovský deník bez vývoje?

Další léta jsou pro prosperující Deník poměrně stabilní, ale nepřekvapivá. V Deníku s drobnými odchylkami například v rozsahu nalezneme stejné sekce ve vydáních. V podobném pořadí jsou za sebou seřazené sekce v každém vydání Tachovského Deníku. Prvenství si vždy drží zpravodajská sekce, která čtenáři poskytne přehled z toho nejdůležitějšího, co se ve světě děje. Ve velkém množství jsou to články, které odkazují například na politická jednání, přírodní katastrofy a nebo dopravní nehody nebo podobné havárie. Po hlavním zpravodajství, které je většinou poskytován čtenáři v rozsahu osmi stran, přichází na řadu další sekce zpravodajství, tentokrát již specifitější oblast Plzeňský kraj. V této části je možné seznámit se s událostmi z Plzeňského kraje. Obsahem mohou být jakékoli reportáže z oblasti politického dění nebo zde můžeme zaznamenat i zprávy odkazující na stavění nových budov nebo obecně rekonstrukce infrastruktury. Následuje rubrika Sport speciál a po ní hned sekce Tachovsko. I zde podobně jako v sekci Plzeňský kraj máme možnost přečíst si zprávy z tachovského regionu. Jak je však v průběhu analýzy zjištěno – větší důraz se klade na zprávy, které jsou podávané v souhrnném přehledu dění na konci roku. Nemůžeme tvrdit, že by pravidelně v této sekci divák našel články z města Tachova. Současně bylo nalezeno několik tematických článků, které jen v méně pozměněné verzi vyšly jako v Tachovské Jiskře, tak i v Tachovském deníku. Většinou se jedná o články, které informují o dlouhodobějších kauzách, které byly zmapovány už v kapitole Tachovská Jiskra. Přesně ty články, které informují o dalších postupech v těchto tematicky sjednocených případech, jsou pro Tachovskou Jiskru i pro Tachovský deník shodné.⁷³

Snad nejrozsáhlejší shrnutí v závěrečném bilančním článku jsme našly v prosincových číslech z roku 2002. Celý článek *Co přinesl rok*

⁷³SOKA Tachov. *Sál v Lidovém domě město nekoupí*. Tachovský deník. Č.295, roč. 11.str. 15

*2002 v příhraničním Tachovsku?*⁷⁴ má celkem 5 částí. Autor Miroslav Svoboda zřejmě vyhodnotil, že v tomto roce se stalo tolik událostí, že je hodné je ve shrnutí všechny uvést. Pravda je, že se zde o situaci v okrese a mnohdy i přímo ve městě dovídáme hodně a to i z jiných tematických okruhů, než jen z oblasti kultury nebo pořádání kulturních akcí.

Hned z první části článku, která sama o sobě je v rozsahu celé jedné strany, se dovídáme, že poměrně velkým problémem v současném fungování občanské vybavenosti v regionu je krize, která momentálně zasáhla plánskou nemocnici. Nemocnice fungovala ještě v devadesátých letech, pak ale změnila několikrát majitele a postupně se uzavírala jednotlivá oddělení. Pro představu - v současné době, kdy nemocnice provádí pouze ambulantní zákroky, není pro občana Tachova jednoduché být ve stavu neschopnosti. V regionu nefunguje ani nemocnice v Plané, ani nemocnice v Mariánských lázních. Většina pacientů musí absolvovat přejezdy do Fakultní nemocnice v Plzni, kde se občané tachovského regionu dostanou do péče lékařů.

Dalším problémem a poměrně vážným, na které celoroční shrnutí poukazuje je vysoká nezaměstnanost, která se v okrese vytvořila. Článek informuje, že nejvíce nezaměstnaných je momentálně na Stříbrsku, kde se nezaměstnanost pohybuje až kolem dvanácti procent. Přitom v rámci regionu v Tachově byla zjištěna sedmiprocentní míra nezaměstnanosti. Tato hodnota je nejnižší, která byla v Tachově zjištěna.

Problémová situace také nastala pro provozovatele kin. Odstavec, který se zabývá tímto problémem, konstatuje, že začátkem sedmdesátých let bylo v rámci okresu funkčních a stabilních 34 kin. Dnes, v roce 2002 jich je pouze pět. Návštěvní statistiky potvrzují zoufalý stav, kdy i větší kina okresních měst mají problém zabezpečit chod kina, aby nebyl prodělečný.

⁷⁴SOKA Tachov. Co přinesl rok 2002 příhraničí na Tachovsku? Tachovský deník. Č.298-302, roč. 11.str 17

Zveřejněn je i komentář, který lze stále vyčíst z přehledového článku z roku 2002. Autor v něm informuje čtenáře sice strohou kratší formou, nicméně řečeno je vše podstatné. Upozorněno je na jízdárnu ve Světcích, která je v procesu oprav. V roce 2002 je už ve stavu, který dovoluje počítat s jejími prostory pro pořádání kulturních akcí. Tento krátký komentář informuje čtenáře o konaném koncertu v jízdárně. Účinkujícím byl Dechový orchestr mladých z Tachova společně se zájmovým kroužkem mažorettek, které v Tachově také mají dlouholetou tradici. Autor také zmiňuje fakt, že na tento koncert byl pozván a zúčastnil se ministr zahraničí Jan Kavan. Pro jízdárnu to byl velký pokrok. Vždyť ještě před dvěma lety se teprve městské zastupitelstvo svým hlasováním rozhodovalo, zda tento objekt zachránit nebo ne.

V přehledovém článku jsou mimo Tachov a Tachovsko zmíněné i další oblasti. Získáme tak přečtením ucelený přehled o dění z celého regionu.

Zmíněna je i vážnost katastrofy, která e odehrála přímo v centru města Tachova. V roce 1973, přesněji 13. prosince došlo na jednom ze sídlišť ve městě k rozsáhlému výbuchu ubytovny, která náležela k tehdejšímu podniku Plastimat. Při této katastrofě zemřelo 50 lidí. Autor přehledového článku považoval správně za důležité poukázat na tuto událost. Hovoří zde o ní ne v souvislosti, že by bylo výročí této katastrofy. Autor Svoboda o tom informuje, protože ucelenou reportáž o události mohli čtenáři zahlédnout v České televizi, v pořadu Osudové okamžiky. Tehdy to byla tragédie, která pozměnila novodobé dějiny města . Jen podotknu, že ubytovna vybuchla z důvodu utíkajícího plynu z potrubí.⁷⁵

Vzhledem k tomu, jak bylo toto roční shrnutí rozsáhlé, překvapilo mě zjištění při analýze dalších výtisků. V dalších letech vycházení tachovského deníku jsem v jiném prosincovém vydání podobný přehledový

⁷⁵ Osudové okamžiky. Česká televize. [online] <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1091682868-osudove-okamziky/401213100081064-tachov-1973/>

článek nenašla. Rok 2003 má ještě snahu zdokumentovat pro čtenáře přehled na konci roku. Tentokrát ale příspěvek v prosincovém čísle má pouze formu zábavné fotomontáže, ve které jsou humorně představeny výroky politiků s komentáři, jak se většinou politický slib povedlo/nepovedlo dodržet. O to větší bylo překvapení, že v roce 2004 nebylo shrnutí z předchozího roku žádné nalezeno.

Relevantní informace ale z vydání v prosinci roku 2004 dostáváme. V analýze Tachovské Jiskry jsme poukazovali na skutečnost, že město Tachov po revoluci v listopadu 1989 mělo velký problém zrealizovat výstavbu společenského sálu nebo jinak zabezpečit reprezentační prostory pro konání velkých společenských akcí. Vzhledem k faktu, že Tachovská Jiskra již v těchto letech nevycházela, o relativně vyhovujícím řešení informuje právě v roce 2004 Tachovský deník v článku Provoz sálu zahájí městský bál⁷⁶. Městské zastupitelstvo společně s Městským kulturním střediskem v Tachově již muselo situaci řešit. A tak po odhlasování nového plánu zastupitelstvem města se nakonec přistoupilo k variantě, která nabízela přestavbu stávajícího zrcadlového sálu v areálu Mže na větší a modernější společenský sál. Do celkového stanoveného rozpočtu devatenácti milionů korun se vešla celá přestavba sálu. Rozpočet nebyl překročen.

Žádné shrnutí z dění předchozího roku nás nečekalo ani ve vydání z prosince 2005. Formální stránka Deníku zůstávala v podstatě neměnná. Opět jsme nacházely v číslech stanovené sekce článků. S největší převahou na prvních stranách převládal přehled z dění ze světa. Dále jsme v Deníku našli kapitoly Plzeňský kraj, Tachovsko, ve víkendových obsáhlejších vydáních pak navíc bylo více hobby čtení na víkend. Součástí takové víkendové přílohy bylo čtení například o sezonních činnostech zahrádkářů, horoskop, předpověď počasí nebo křížovka. Zapomínat nemůžeme ani na televizní program, který se objevoval skutečně ve všech

⁷⁶SOKA Tachov. Provoz sálu zahájí městský bál. Tachovský deník. 2004. Č.302, roč.13.str.7

číslech Deníku, ať už jako malý sloupek nebo celostránkový informativní panel.

4. 5 Stagnace vývoje Deníku

Na další vývoj vycházení Tachovského deníku má největší vliv ekonomické prostředí a zázemí vydavatelství. Tachovský deník je již několik let součástí Vydavatelství Vltava Labe Press, a.s. Pokud vydavatelství prosperuje, i regionální mutace toho samého deníku jsou stabilně dostupné na trhu za rozumnou cenu. Po roce 2005 se ale finanční prostředí ve vydavatelství Deníku změnilo. V hlavní redakci na sebe začaly působit dva protichůdné směry – centralizace organizační struktury a současně s lokalizací redakční struktury.⁷⁷ V organizaci vydavatelství se hovořilo o reorganizaci nebo centralizaci. Jednalo se ale hlavně o zainvestování do pokračujícího chodu Deníku. Další roky do cca roku 2009 byly pro Vydavatelství Vltava Labe Press, a.s. ve znamení stagnace. Vydavatelství také přestalo vydávat marginální periodika, jako například v Plzeňském prostředí přestalo vydávat výtisk Tip týden, který byl poskytován bezplatně.

V příštích letech vymizela potřeba sepisovat události z roku, který je již za námi. Nešetkáváme se s žádnými soupisy událostí, které by jako například v roce 2002 byly složené z pěti částí. Zřejmě není potřeba vracet se k událostem, které jsou již minulostí. Určitá snaha v rekapitulaci předešlého roku se přeci jen najde. V prosincových číslech z následujících let pozorujeme útržkovité a nahodilé články, i menší fotomontáže, které spíše zábavnou formou upozorňují, co se v předešlém roce odehrálo. S velkou četností to jsou přehledy, které sice patří do dění v České republice. Už se ale tolik nedotýkají dění v regionu. Taková shrnutí na regionální úrovni již nenajdeme.

⁷⁷ WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009.

Od roku 2007 ale zaznamenáváme jiný trend v prosincových číslech Tachovského deníku. Nevidáme přehledy se zpravodajstvím z minulého roku. Co se ale nově začíná objevovat, jsou články, které čtenářům poskytují přehled, *Psallo se na Tachovsku před sto lety*⁷⁸. Tento prvek je o to více zajímavější, když uvážíme, že přehledy událostí zpětně jednoho roku se přestaly vydávat. Měla je snad tato rubrika nahradit? Zanalyzujeme-li příspěvky do novin tohoto typu, zjistíme, že takové články nejsou seznamem událostí, které se již staly. Jsou pro soudobého čtenáře spíše povídaním, které mnohdy ukazuje například na společenské poměry, které před sto lety mezi obyvateli panovaly.

V dalších letech až do roku 2015 analýzou nezjišťujeme žádné změny, kterým by si periodiku prošlo.

Za zmínku snad stojí detailnější propracování struktury výtisku. Každý výtisk je nyní strukturován na skutečné sekce. Ty byly termínem, který zastřešoval články podobného tématu. Seznam sekcí byl vyzpozorován v tomto pořadí:

Sekce 1 – Zpravodajství, Tachovsko, Servis

Sekce 2 – Události a témata, Ekonomika, Téma deníku, Inzerce

Sekce 3 – Sport, Sport Plzeňského kraje, Servis

Sekce 4 – Babyboom – Deník mojí rodiny

Sekce 5 – Přílohové – Zima a Hobby, Lyžování speciál

V rozsáhlejších vydáních, například ve víkendovém čtení mohly být i další sekce, například Inzerce nebo Čtenář – reportér.

⁷⁸SOKA Tachov. *Psallo se na Tachovsku před sto lety*. Tachovský deník. 2007

Poslední zmapovaný článek z prosincového vydání z roku 2015 informuje o otevření tachovského zámku veřejnosti v článku *Tachovský zámek už zase vítá návštěvníky*⁷⁹.

Tachovský zámek má také pohnutou minulost, jako většina historických památek ve městě a v regionu. Postaven byl jako letní sídlo knížecí rodiny Windischgrätzů. V dobách největšího rozkvětu města v polovině 20. Století po opuštění začal ale objekt chátrat. Tak jako například i Jízdárna ve Světcích byl zámek po nějaký čas využíván jako skladovací prostory pro různou zemědělskou techniku. Také byl určen v šedesátých letech 20.století k demolici. Jeho existenci pak zachránila skupina tachovských nadšenců, kteří vlastními silami zabezpečili objekt tak, aby byl staticky zajištěn. Po opravách, které proběhly, se do objektu umístilo sídlo tachovského městského úřadu. Sídlo zde měl úřad až do roku 2012. V posledních letech již nevyhovoval stále rostoucím požadavkům na vybavení a vůbec dispozice kancelářských prostor. Navíc se vyskytla možnost zažádat o dotace, které by napomohly další rekonstrukci zámeckého objektu. Městský úřad se v roce 2012 přestěhoval do areálu Mže, který dnes sdílí společně s Městským kulturním střediskem v Tachově. Tato nevyhovující situace, kdy se poměrně kostrbatě řeší provozní problémy úřadu společně s kulturními akcemi, které jsou zde často do ranních hodin pořádány, je téma do diskuze. Zámecký objekt nakonec získal potřebné dotace a finance pro potřebu rekonstrukce. Tentokrát se ale rozhodlo o opravení zámku a otevření veřejnosti se stálými expozicemi a prohlídkovou trasou, jak to i v ostatních městech bývá zvykem. Dnes tedy při návštěvě zámku mají turisté, kteří přijedou do Tachova, možnost projít prohlídkovou trasu s odborným výkladem. Součástí objektu je v suterénu možnost si prohlédnout zbytky hradní věže.

⁷⁹SOKA Tachov. *Tachovský zámek už zase vítá návštěvníky*. Tachovský deník. 2014, č.295

Hradní proto, protože původní objekt stojící v místech dnešního zámku byl ve skutečnosti tachovský hrad.⁸⁰

Touto informací uzavíráme celkovou analýzu Tachovského deníku. Na několika příkladech jsme dokazovaly předpoklady a hypotézu, kterou jsme nastavili na začátku praktické části. V průběhu zkoumání jednotlivých výtisků jsme našli změny, které jsou ve vydání jednotlivých čísel viditelné na první pohled. Formální úprava deníku procházela velkými změnami v počátečním období zhruba do roku 1994, kdy se formovala nová podoba regionální periodika z již zavedeného vycházení deníku Pravdy. Tato léta jsou ve znamení změn. V listopadu 1989 došlo k revoluci. Nikdo v té době ještě nevěděl, zda její účinky budou konečné. Byla to zásadní změna v oblasti politické, ale také ekonomické a celková nálada ve společnosti se diametrálně lišila od té, která byla standardem do tohoto přelomového roku. Pro regionální tisk obecně měla revoluce také velký dopad. Skončila nadvláda vydávání regionálních periodik pod hlavičkou komunistické strany. Po ní nastala léta, ve kterých začal boj privatizace, podnikatelé a firmy měly dostatek prostoru pro budování velkých organizací. I tak by se dal zjednodušeně popsat vývoj Vydavatelství Vltava Labe Press, a.s., které ve svém rozvoji bylo nekompromisní vůči menším regionálním redakcím. Dosud si Vydavatelství Vltava Labe Press, a.s. drží pomyslné prvenství v množství regionálních mutací, které spravuje. Regionální mutace Deníku vycházejí téměř ve všech okresech v republice. Celkem je jich na 71 regionálních mutací.

⁸⁰ Historie. [online] www.zamektachov.cz/historie.html Náhled 12.4.2017

5 TACHOVSKÉ LISTY

Posledním, tedy třetím periodikem, které vychází v Tachově, jsou Tachovské listy.

Tachovské listy představují regionální periodikum, které je typově také odlišné od předchozích dvou větších regionálních redakcí Tachovské Jiskry a Tachovského deníku. Odlišné je v více faktorech. Tachovské listy jsou měsíčníkem, který je ve městě Tachově distribuován zdarma. Vždy vychází v prvním pracovním dni v měsíci. Mezi obyvateli si toto periodikum získalo své místo. Jen není podloženo, zda proto, že je k dispozici bez poplatku nebo zdaje to díky jeho obsahové stránce.

Analýzou prošlo náhodně vybraných 20 vydání. Tato regulace proběhla z toho důvodu, že Tachovské listy jsou řazeny mezi regionální periodika. Svým obsahem nicméně patří do skupiny zpravodajů nebo radničních novin. Jejich prvotní funkce je tedy pokud možno stroze a výstižně informovat čtenáře a přitom zajistit spolehlivě distribuci potřebných informací tak, aby se vešly do periodika formátu A5.

Tachovské listy vychází v nezměněné podobě od roku 2010. Vycházejí stabilně bez většího zásahu jak do formální nebo obsahové části listů. Jsou plnohodnotným periodikem, které i v několika bodech je schopné vystihnout informaci, kterou chce čtenáři sdělit. Celý výtisk jednoho čísla je celkem v rozsahu 21 stran.

První strana je vždy v barevném provedení. Z velké části je na ní fotografie, která poukazuje na krásnou přírodu kolem města Tachova nebo na zákoutí a výhledy, které město poskytuje nejen pěším chodcům. Výjimkou na titulní straně nejsou ani letecké snímky. Neobjevují se tak často, ve skutečnosti jich bylo pouze několik. Ale i letecký snímek odkryje město z perspektivy, které si občan nevšimne nebo ani nemá tu možnost si všimnout. Titulní fotografie také vypovídá o vydávání v ročních obdobích. V zimních měsících máme k dispozici fotografie například zasněžené

krajiny, naopak v jarních nebo letních měsících jsou na titulní straně umístěny fotografie, které vybarvují přírodu či řeku Mže v několika podobách. Z titulní strany tedy zjistíme informaci, že v rukou držíme tachovské listy a k jakému měsíci vycházejí. Po otevření měsíčníku má čtenář k dispozici úvodní slovo nebo tematický článek. Na druhé straně bývají novoroční proslovy starostů. Pokus jsou plánované letní historické slavnosti v tématu, můžeme ho s pravidelností v každém čísle poznávat právě na této straně dvě. Mnohdy je to také jediné místo, na kterém čtenář může registrovat vyjádření regionálních politiků nebo umělců, kteří například v Tachově vystupovali. (Pro lepší orientaci ve výtisku je číslována první strana až po této úvodní)

Dále tedy na straně 1 vždy a pravidelně v každém čísle měsíčníku nalezneme sekci, ve které se občané Tachova mohou dozvědět, co se projednávalo na Jednání zastupitelstva a rady města. Tato informativní sekce je přehledně zpracovaná do zápisu, co rada města schválila, neschválila, projednala nebo vzala na vědomí. Z velké části zde čtenář čte například o změně termínů plánovaných svatebních obřadů. Velmi často zde jsou k dispozici zápisy z rady města, na které se schvalují investice města, rozdělení finančních prostředků po odborech městského úřadu. Maminky zde naleznou termíny vyhlášených zápisů dětí do škol a podobně.

Rozčlenění sekcí a kapitol podle stran se v každém čísle mění. Porovnat tedy můžeme tato čísla ne na základě formálního rozmístění, ale obsahu jednotlivých tematických okruhů. Ve výtisku dále následují Zprávy z městského úřadu. V této části například rodiče sledují termíny škol, ve které jsou kdy vyhlášené jaké prázdniny a kdy se jejich ratolesti mohou vrátit po prázdninách do školy. Velikost těchto kapitol je proměnlivá. V některých číslech je tato kategorie malá, rozsahově na 2 řádky. V jiných

číslech, jako například v březnovém tohoto roku⁸¹, zabírají Zprávy z městského úřadu celé dvě strany ve vydání. Obsahem je v březnu 2017 v sekci Zprávy z městského úřadu Přehled nejdůležitějších činností města a městem zřízených organizací za rok 2016. V tabulce takového typu se čtenář dovídá, jaké jsou statistické údaje, výnosy, investice daných jednotlivých organizací nebo odborů Městského úřadu v Tachově.

Čísla jednotlivých zpravodajů jsou proměnlivá podle sezonnosti. Právě v již zmiňovaném březnovém čísle se navíc, ve srovnání s jinými čísly během roku vycházejícími, setkáváme s přidanou sekcí zpravodajství z městského úřadu – odboru školství a památkové péče. Informace vyhlášená odborem se týká právě vyhlášených zápisů dětí do prvních tříd základních škol v Tachově pro školní rok 2017/2018. K informativnímu sloupku se připojila také zpráva z majetkoprávního odboru městského úřadu. Krátce zde čtenář získá informaci, že se občané města mohou aktivně zapojit do soutěže, ve které se vyberou dva nové názvy pro vznikající ulice v Tachově.⁸²

Pravidelným přispívatelem do tachovských listů chce být každý měsíc i organizace Český červený kříž Tachov. V malém sloupci vždy každý měsíc zjistíme data odběrů dobrovolných dárců krve.

Při pokročilejším čtení přechází čtenář tohoto regionálního periodika do sekce, která oficiálně nemá své označení. Opět se skládá z příspěvků různých subjektů. Tyto přispěvatelé jsou ale z okruhu organizací, které zajišťují v Tachově kulturní akce, cestopisné přednášky nebo i farmářské trhy.

Jedním z objektů, které mají zde své místo, jsou příspěvky z Místní akční skupiny MAS – Zlatá cesta. V této sekci nachází čtenář právě informaci o chystaných farmářských trzích. Svůj program zde prezentuje i

⁸¹ Tachovské listy. [online] [Twww.tachov-mesto.cz/tachovske-listy.html](http://www.tachov-mesto.cz/tachovske-listy.html). Vydává Město Tachov. MK ČR E 19262. Náhled 12.4.2017

⁸² Tachovské listy. [online] www.tachov-mesto.cz/tachovske-listy.html. [cit.2017-04-01]

Rodinné centrum KATka. To přispívá do Tachovských listů informacemi o chystaných kurzech, například pohybových – Joga pro dospělé nebo o možnosti jít s dítětem do dětské herny – Hernička pro děti. Zveřejněny jsou otvírací doby nebo časy, ve kterých se kurzy pořádají. Každý měsíc se prezentuje i Klub zdraví. Ten s pravidelnou četností představuje svůj program, který se uskuteční. Ve většině případů chystá klub zdraví přednášky o životním stylu, vhodném způsobu stravování nebo pohybové aktivitě, která prospěje lidskému organismu. Tentokrát v březnovém čísle z roku 2017 pořádá přednášky pod názvem Vetřelci v těle a také Hormonální změny v organismu a jejich ovlivnění.

Vzhledem k faktu, že vydavatelem tachovských listů, je Městské kulturní středisko v Tachově, má zde dostatek prostoru pro prezentaci všech plánovaných kulturních akcí ve všech centrech tachovské kultury.

Program je uveden přesně, vždy i s datem konání, časem a uveden je údaj o výši vstupného. Městské kulturní středisko prezentuje kulturní akce všech žánrů a stylů, pokud to časové a prostorové možnosti dovolí. V měsíci březnu se návštěvníci kulturních akcí mohli zúčastnit komediálního představení o Emě Destinové – Commedia Finita. V programu byl také Český videosalon 2017 – krajská soutěž neprofesionální filmové tvorby. V této soutěži mají každý rok možnost se zúčastnit autoři z Plzeňského a Karlovarského kraje. Dále se prezentují akce v dalších centrech kultury – v kině Mže, v knihovně Městského kulturního střediska nebo na zámku. Tachovský zámek od otevření veřejnosti v roce 2014 spravuje také městské kulturní středisko. Zde bylo lákavou akcí Zahájení turistické sezony pro rok 2017.

Během několika let se v Tachově rozprostřelo dění kulturních akcí a přednášek mezi více pořadatelů. Dnes není výjimkou, když například cestopisnou přednášku pořádá městské kulturní středisko a v ten samý čas i Revis. Revis je nový název pro regionální vzdělávací středisko. V současnosti nabízí prostory právě pro konání přednášek, kurzů,

seminářů. K dispozici je zde také ubytovací kapacita pro maximální počet deseti lidí. (Revis sídlí v budově bývalé měšťanské školy, prostorové kapacity jsou omezené.) Svůj program ale sestavil i pro uplynulý březen. Ing. Jiří Krupička zde přednášel o cestě do Kolumbie. Revis také pořádal seminář, školení na téma Registr smluv. Vzhledem k novelizaci zákona byla domluvena přednáška s odbornými lektory.

Tachovské listy jsou ve svém informování objektivní. Jako jediné regionální periodikum nabízí v každém měsíčním čísle program, který organizuje Sbor církve adventistů sedmého dne. Tato informace vyplynula z analyzování čísel. V Tachovské Jiskře a Tachovském deníku byly nejvíce vidět zprávy v období kolem Vánoc. Církevní svátek to je, jenže žádný ze sledovaných regionálních periodik nepředstavovat čtenáři harmonogram církevních akcí, které se zajisté každý rok pořádají. V Tachovských listech ale probíhá prezentace akcí nezávisle.

Z velkého počtu organizací a spolků, které chtějí mít svůj příspěvek v Tachovských listech, můžeme uvést jako další Základní uměleckou školu v Tachově. Její sídlo je v křídle tachovského zámku, ve kterém sídlila již v letech, kdy na zámku byl městský úřad. V této části si základní umělecká škola prezentuje své dění, často jsou zde pozvánky na žákovské a absolventské koncerty. I zde bychom našli během roku vyhlášené termíny, ve kterých se mohou noví členové hlásit a jít k zápisu jako v klasické základní škole.

Městské kulturní středisko má úzké vztahy a dobrou spolupráci s Muzeem Českého lesa. I to má možnost v tachovských listech prezentovat svůj plánovaný program. Z velké části upozorňuje na konání vernisáží nových výstav nebo se připojuje k akcím různého typu jako spoluorganizátor. Spolupráci můžeme pozorovat na příkladu PAF Tachov – mezinárodní potápěčský festival. Tato akce každoročně v jarním období, nejčastěji na začátku měsíce dubna zahálí celý Tachov do modrých barev podmořského světa. Na organizaci tohoto festivalu se podílí Městské

kulturní středisko v Tachově, Muzeum Českého lesa, ale například i knihovna, která se k tématu přikloní. Často pak vzniklá spolupráce pomůže k celé organizaci festivalu.

Mezi další subjekty, které v tachovských listech pravidelně prezentují své zorganizované akce patří Dům dětí a mládeže, Hospic sv. Jiří, Sedmdesátka a dokonce i Sportovní zařízení města Tachova. Zvlášť se pak prezentuje TJ Slavoj Tachov s programem utkání ve sportovní hale města. Svůj program má dále i Fotbalový klub Tachov.

Mezi zajímavý prvek, který jsme v obdobné formě měli možnost sledovat už u Tachovského deníku, je rubrika Tachov před padesáti lety.

V Tachovském deníku se podobná informace objevovala pravidelně v prosincových číslech. Nyní je ten trend vzpomínání na jiné časy zpět u Tachovských listů. Mohly bychom tedy na základě analyzovaných příspěvků tvrdit, že zde v regionálním tisku převládá tendence vracet se k minulosti.

V Tachovském deníku se redakce skrze články vracela o sto let zpět. Článek ale byl psán spíše formou příběhu. Většinou kriminální zápletka měla pak rozuzlení nebo se dala v článku rozpoznat například jiná společenská pravidla, která před sto lety platila.

Zde v Tachovských listech shrnutí Marie Mirtlová pojala sepisování událostí, které jsou minulostí spojené poněkud jinak. Čerpá z tachovské kroniky i z Tachovské Jiskry. Tomuto shrnutí je věnována předposlední strana celého vydání. Autorka zkráceně podává informace formou kratších úryvků. V dění, které bylo aktuální před padesáti lety, si čtenář Tachovských listů přečte souhrnné informace z okruhu místní ekonomiky, fungování výrobních závodů. Zjistíme, který nejoblíbenější film se stal nejnavštěvovanějším v poslední době. Pro získání přehledu toho nejzajímavějšího, co se v Tachově událo před padesáti lety, je toto zpracované shrnutí přehlednější.

Poslední 3 stránky vydání Tachovských listů jsou zaplněné reklamami. Mezi nimi nalezneme i poutače na plánované kulturní akce nebo koncerty. Inzerce je ale placená a tak se zviditelnit může i firma, která prodává nově postavené byty v Tachově.

6 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo na základě analýzy vybraných regionálních médií poukázat na identitu města, která je skrze média vytvářena. V úvodu stanovení cíle byla stanovena i kritéria, která se během studování vybraných výtisků uplatnila.

Již v názvu práce uvádíme téma, které je ohraničené časovým obdobím. Napovídá, že analýza regionálního tisku bude zaměřena na vydání mezi lety 1990-2017. K praktické části byla vybrána regionální periodika Tachovská Jiskra, Tachovský deník a Tachovské listy. Všechna tato periodika sdílí obdobnou obsahovou náplň. Všechna jsou zaměřena na podávání informací čtenářům z tachovského regionu. Jak se ukázalo během studia vydání periodik, kromě článků z regionu byly také ve velké míře nalezeny články, které informovaly o dění přímo v okresním městě Tachově.

Jako jedno z prvních témat se práce zaměřuje na samotnou charakteristiku toho, co je lokální nebo regionální. Samotné vysvětlení se opírá nejprve o geografické vymezení. Samotné regiony nebo lokality se vyznačují také tím, že obyvatelé sdílí hodnoty, tradice, zvyky nebo také socioekonomické prostředí.

První velká analýza proběhla v rámci týdeníku Tachovská Jiskra. Tachovská Jiskra je typickým příkladem regionálního periodika. Vychází jednou v týdnu a obsahem postihne veškeré dění, které se v regionu odehrálo. V rámci analýzy jsme objevili dlouhodobé kauzy, které se v tématech článků opakují v nepravidelné periodicitě, ale ve větší míře. Osudné bylo Tachovské Jiskře prostředí fungování regionálních médií. V době, kdy se stabilizovalo vycházení tachovského deníku pod novým vydavatelstvím, Tachovská Jiskra zanikla. Nejprve v posledním roce

vycházení byla sloučena s Deníkem. Měla sloužit jako příloha s fotoreportážemi z regionu. Po necelém roce ale nakonec úplně zanikla.

Druhé regionální periodikum, které bylo prostudováno, byl Tachovský deník. Tachovský deník měl ve svém vývoji odlišné fáze. Nejprve v prvních letech po revoluci upevňoval svou pozici. Vyvynul se z deníku Pravda, změnil současně i vydavatele. V prvních čtyřech letech od roku 1990 do roku 1994 nenalzáme příliš velkou míru prezentace Deníku jako regionálního periodika. Zprávy pocházející z tohoto dílčího období jsou spíše všeobecné. Pakliže se objeví článek z regionu, je geograficky situován spíše k Plzni. Po ustálení změn v redakci deníku se periodikum dostává do popředí regionálních deníků v celé České republice. Změnou vydavatele na Vydavatelství Vltava Labe Press,a.s. se z Deníku stává regionální periodikum, které po celé České republice vychází v sedmdesáti jedné mutacích. Svůj Deník mají čtenáři ve všech okresech. Způsob, jakým prezentuje dění ve městě, je ale odlišný od toho, jakým zpravodajství o okrese nebo přímo městě pojala Jiskra.

V Tachovském deníku jsme se rozhodly vzhledem k jiné periodicitě vycházení prostudovat pouze čísla, která vycházejí v prosinci. Podle předpokladu ale vše, co je pro okres nebo město důležité, bude shrnuto v přehledovém, článku nebo jiné příloze. Předpoklad o článcích, které shrnují podstatné dění za uplynulý rok, se naplnil. Skutečně v letech, kdy redakce Deníku vydávala uznávaný regionální tisk, vyšly v prosincových číslech přehledové články, ve kterých bylo možné najít události z předchozího roku. Tento trend však netrval dlouho. Postupem let od roku 2004 se z přehledových článků staly spíše zábavné fotoreportáže, které svou prvotní informativní funkci opustily. Ještě jeden prvek byl při studování tachovského deníku nalezen. Jednalo se o články, jejichž náplní bylo informovat čtenáře o událostech, které se odehrály před sto lety. Podobný styl článků jsme našly při analýze Tachovských listů.

Tachovské listy jsou posledním třetím regionálním periodikem, kterým jsme se v této práci zabývaly. Tachovské listy jsou měsíčníkem. Další odlišný faktor od ostatních periodik je fakt, že je poskytován bezplatně. Vydavatelem Tachovských listů je Město Tachov. Měsíčník začal vycházet od roku 2010 a od té doby je nedílnou součástí tiskovin, které může čtenář okresního města Tachova získat.

V práci nalezneme obsahový rozbor některých článků, ale sledovány byly i změny formálního charakteru. Jak se čas promítal do vzhledu novin, jsme poukazovaly například na změně názvů periodik a jejich vnitřní struktuře.

Jaká je ale tedy identita města, kterou tato periodika ve sledovaném období vytvářela a dodnes vytváří? Město Tachov během sledovaného období získává podle sledovaných periodik identitu města, kterému není lhostejné, co si o dění v Tachově myslí občané. Dlouhá léta jsme evidovaly kauzy, které měly vyřešit nedostatek reprezentačních prostor a společenského sálu v Tachově. Bylo nutné najít řešení, které muselo logicky být i zásahem do městského rozpočtu. Takový projekt pak vyžaduje rozvahu a čas na projednání všech variant a možných řešení. Nakonec město tuto situaci vyřešilo přístavbou k areálu Mže, která dodnes má ve městě své uplatnění a je vlastně jediným velkým prostorem, ve kterém se společenské události mohou konat.

Dobře si město poradilo i se zpočátku beznadějnou situací, jak vyřešit kauzu, která se zabývala záchranou světecké jízdárny. Nejprve se musely vyřešit majetkové vztahy, které tu zůstaly ještě z dob socialismu. Když město rozhodlo pro záchranu objektu a převzalo jízdárnu do svého vlastnictví, kauza pomalu nacházela své řešení. A o tom všem regionální periodika informovala. V dnešní době je z jízdárny ve Světcích architektonický skvost, který již dokážeme ocenit. Slouží k pořádání koncertů a i svatebních obřadů. V letošním roce Město Tachov žádá o

velkou dotaci ve výši 80ti milionů korun. Pokud by tak vysoká dotace byla městu přiznána, bude jízdárna kompletně opravena a zrekonstruována.

Poslední dlouhodobá kauza, která město trápila, byla výstavba původně plánovaného kulturního domu. Tato kauza nakonec také našla své řešení. Celý velký objekt byl odkoupen německým investorem. Kulturní dům prochází již dlouholetou rekonstrukcí. V současné době se rekonstruuje již periferní části objektu. Díky své poloze v centru města ze působí množství obchodů, stěhují se sem i lékařské ordinace. Přesně zde, v objektu, který léta chátral a byl terčem vandalů, se vytváří nové centrum města. Lidé zde najdou veškerou občanskou vybavenost pod jednou střechou a to z bývalého kulturního domu dělá objekt, který nakonec dobře slouží občanům města, ve kterém byl vystavěn.

RESUMÉ

Tato práce pojednává o regionálním tisku, který mezi lety 1990-2017 vycházel v regionu Tachovsko nebo přímo ve městě Tachově. Hlavním cílem zjistit, jakou tvář vytváří tato periodika ve sledovaném období. V práci jsou porovnány tři typy periodik, která v Tachově ve sledovaném období vycházela. Analýzou jednotlivých periodik získáme přehled o tom, jak město Tachov vidí svou identitu.

This thesis is concentrated on the regional press, which was found in the region Tachov in the years 1990-2017. The main issue is to solve, how the regional press creates the identity of the town. In this thesis the main part is based on analysis of the local press and the articles in it. With the analysis of the articles we are able to see, how the town sees its own identity.

SEZNAM ZDROJŮ

- Bednařík, Jirák, Köpplová. *Dějiny českých médií, Od počátku do současnosti. str. 268.*
[online] https://books.google.cz/books?id=_aSYp3D6Vn0C&printsec=frontcover&dq=Bedna%C5%99%C3%ADk+Jir%C3%A1k+K%C3%B6pplov%C3%A1&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjG54fSnZfTAhXJ0hoKHZ8KC8gQ6AEIGzAA#v=onepage&q=Bedna%C5%99%C3%ADk%20Jir%C3%A1k%20K%C3%B6pplov%C3%A1&f=false ISBN 978-80-247-3028-8
- ČADEK, Štěpán. *Tachov v datech 1115-2015.* Nakladatelství Českého lesa, Domažlice. 2015. ISBN 978-80-87316-53-5
- ČECHOVÁ, Judita. *Vývoj regionálního tisku na příkladu Plzeňského a Moravskoslezského deníku a rozbor jejich obsahu z roku 2010.* Praha, 2014. 67 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.
- *Jízdárna ve Světcích.* [online] <http://www.jizdarna-svetce.cz/historie-jizdarny-historie.html>. [cit.2017-04-01]
- Osudové okamžiky. Česká televize. [online] <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1091682868-osudove-okamziky/401213100081064-tachov-1973/>
- *Rekonstrukce areálu Mže.* [online] <http://www.tachovsko.com/rekonstrukce-kina-mze.html>. [cit.2017-04-12]
- Státní okresní archiv Tachov. *Tachovská Jiskra: západočeské noviny.* Tachov. 1990-2009. ISSN 1211-0159
- Státní okresní archiv Tachov. *Tachovský deník: nezávislý regionální list.* 1994-2017. ISSN 1210-9193
- *Tachovské listy.* Vydává Město Tachov. MK ČR E 19262. [online] <https://www.tachov-mesto.cz/tachovske-listy.html>, [cit.2017-04-01]
- TUŠER, Andrej. *Akosarobia noviny.* Bratislava, 2010. ISBN 978-80-89447-23-7
- WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. *Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009.* Katedra mediálních studií a žurnalistiky, FSS MU Brno. 2013. ISBN 978-80-210-6479-9.

- WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. *Média v kraji jsou i nejsou na okraji. Regionální tisk v procesu lokalizace a delokalizace.* Katedra mediálních studií a žurnalistiky, FSS MU Brno.